

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavi:	v upravnstvu prejema:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan s svetlo izdajo nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnstvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Pocena št. 10 velja 30 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Naredna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogarno:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 14—
četrt leta 6-50	četrt leta 7—
na mesec 2-30	na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak.

Upravnštvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Volilno gibanje.

Tri dni zapored so se vršili volilni shodi v okoliših

političnega in izobraževalnega društva za dvorski okraj.

Prvi tak sestanek je bil sklican v petek v Debevečev gostilno na Bregu, kjer je referiral o političnem položaju izbranemu krogu, ki se je sestel, gosp. poslanec

dr. Karel Triller.

Poudarjal je, da so volilni sestanki in shodi v prvi vrsti namenjeni informacijam volilcev. Blizajoče volitve pa so za vse meščane tako važnega pomena, da takih volitev še sploh ineli nismo. Pred vsem so občinske volitve eminentno gospodarskega pomena, saj je kardinalna naloga vsakega občinskega sveta, da skrbi za to, da ustvari možnost in predpogoje, da meščanstvo času primerno in pošteno izhaja. Klerikalna politika pa je, izstradati in gospodarsko osliniti in uničiti meščanstvo, to je oni edini sloj, ki se ni vprežen v igo klerikalizma. Z vso doslednostjo izvajajo klerikalci to politiko, in vse, kar so sklenili v deželnem zboru, služijo tej politiki.

O cestnem in melioracijskem zakonu in o deželnem proračunu se je govorilo že na tolikih shodih, da o teh zakonih ni treba govoriti. Pribiti pa je treba dejstvo, da je cestni zakon za Ljubljano skrajno usoden in da bo plačevala Ljubljana za deželne ceste že v prvem letu najmanj 200.000 K, od katerega plačevanja pa Ljubljana ne bo imela niti za vinar haska. Deželni glavar sam je priznal naprednim poslancem krivico tega zakona in je bil sam mnenja, da je dežela dolžna Ljubljani povrniti škodo, ki jo bo vsled novega cestnega zakona trpela, in to tako, da bi plačevala prvih 10 let Ljubljani po 120.000 K na leto, nadaljnjih 10 let pa 100.000 K letno. Klerikalna večina v deželnem zboru pa je odklonila vsako podporo Ljubljani, tako da bo po cestnem zakonu, če bi bil sankcioniran, Ljubljana pač plačevala, dobila pa ničesar. Druga taka krivica za mesto Ljubljano in za meščansko prebivalstvo pa je milijarno posojilo, od katerega bo morala plačevati Ljubljana letno tudi po najmanj 200.000 K, imela pa od tega ne bo ničesar.

Vse to pa pomeni, da se bodo

morale mestne doklade najmanj podvojiti in prvi korak, ki ga bo moral storiti novoizvoljeni napredni občinski svet, bo, da slovesno protestira proti sankciji za Ljubljano tako škodljivih zakonov in izposluje primerno odškodnino za Ljubljano. (Živahno odobravanje.)

Prihodnje volitve v občinski zastop so tedaj pred vsem vprašanje gospodarskega razvoja mesta in klerikalci so iz teh volitev napravili politično vprašanje samo zato, ker so delali kmetom svoj čas nore obljube, ki jih morajo sedaj izpolniti, če si hočejo ohraniti na kmetih voljavo. Pri tem pa je priskočila na pomoč klerikalcem tudi vlada, in da vlada ni brez zveze s klerikalci in skrivna krivica, ki se delajo meščanstvu, se bo prav jasno pokazalo, kadar bodo volitve izvršene. Že dejstvo, da so volitve odredene za 23. april in da padejo v čas volilne agitacije Velikonočni prazniki, so dokaz sporazuma vlade s klerikalci. Volitve bi bile danes že lahko izvršene, klerikalcem na ljubo pa se vrše še-le po Veliki noči, da morejo duhovniki izrabljati spovednice v agitacijske namene.

Vsak, kdor izve o zlorabi spovednice, je dolžan, to takoj naznaniti, da je mogoče še o pravem času storiti konec tej nezasišani korupciji. Z zlorabo spovednice oškodujejo pa klerikalci sami in podro sakramentalni značaj spovedi. (Burno pritrdjevanje.)

Kakšnih sredstev se poslužujejo klerikalci v doseg svojih nečestnih namenov, nam dokazuje še drug slučaj. Lani v jeseni je bilo Barje poplavljen. Magistrat je dal škodo ceniti in svoj elaborat izročil deželni vladi, da ga ta predloži centralni vladi. Do danes pa še ni deželna vlada predložila centralni vladi teh predlogov ljubljanskega magistrata, in to iz enostavnega razloga, ker klerikalci nečestno, da bi dobili Barjani podporo pred volitvami, ker bi morali biti potem hvaležni naprednemu občinskemu svetu Ljubljane.

Še en slučaj, kakšno je klerikalno gospodarstvo. Ko je bil leta 1895 v Ljubljani potres, so zbirali širok svet darove za po potresu prizadete. O teh darovih se je predložil javnosti natančen račun. Mnogo denarja pa se je nabralo tudi po cerkvah z namenom, da se obrne denar prizadetim v prid. Cerkev pa še do danes ni so položila javnosti računa o teh darovih.

Preidimo sedaj na zelo pereče vprašanje, na konkurz »Glavne posojilnice«. Deželni zbor je votiral za konkurzu prizadete smešno majhno vsoto 50.000 K. Kako pa se bo razdelil ta denar? Klerikalci si bodo ogledali prav natanko vse one ljudi, ki bodo prosili za podporo in darila ter razdelili denar iz njih strankarskega stališča. Kdor je naprednega mišljenja, ne bo deležen dobrot, ki jih bo delil deželni zbor.

Poglejmo si pa še delovanje naprednih zavodov. V »Ljubljanski kreditni banki« leži predlog, ki bo brez dvoma tudi sprejet, da naj izplača »Kreditna banka« vsem onim vlagateljem, ki so vložili do leta 1910. do 300 K brez vsakega odbitka njih vloge. Ti mali vlagatelji tedaj ne bodo izgubili niti vinarja in naravno je, da so ti vlagatelji najrevnejši ljudje. »Kreditna banka« pa po tem predlogu ne bo prav nič izbirala med posameznimi ljudmi in bo izplačala vse te vloge brez obotavljanja vsakemu, ki prinese hranilno knjižico »Glavne posojilnice« in naj bo naprednjak, klerikalec, ali pa Nemec. Vso izgubo, kar je bo pri teh majhnih vlogah, jo bo nosila edino-le »Kreditna banka«. Takih hranilnih knjižic, ki se glase na vsoto do 300 K, je pri »Glavni posojilnici« 267. In sedaj naj govore še klerikalci o morali.

Kako pojmujejo napredni denarni zavodi dobrodelnost, bodi v dokaz še »Mestna hranilnica ljubljanska«. V »Mestno hranilnico ljubljansko« so prinesli vlagatelji »Glavne posojilnice« hranilne knjižice, glaseče se v skupni vrednosti na več kakor 300.000 K. Od tega denarja ne dobi noben vlagatelj sedaj niti vinarja. Zadržijo je prinesel v »Mestno hranilnico« tudi neki kmet hranilno knjižico, glasečo se na 7000 K, ki si jih je bil težko prislužil v Ameriki. Prosil je s solzami v očeh, da naj mu »Mestna hranilnica« posodi na to knjižico kaj denarja. Tega pa seveda »Mestna hranilnica« po svojih pravilih ni mogla in ni smela storiti. Vsi so se je zaradi tega slučajja posvetovanje in zastop »Mestne hranilnice ljubljanske« je sklenil, da naprosi deželno vlado, da ji dovoli, da sme na vložne knjižice zasebnih vlagateljev »Glavne posojilnice« posoditi 50% nominalne vrednosti vlog proti najmanjšim obrestim. Izključeno je namreč, da bi izgubili ti srednji vlagatelji »Glavne posojilnice« več kakor 50% svojih vlog. Večji vlagate-

li, in to so pred vsem nekateri štajerski denarni zavodi, pa bodo izgubili tudi več, kakor zasebni vlagatelji, ki so imeli vložene pri »Glavni posojilnici« le majhne, ali srednje velike vsote.

Deželna vlada pa je izjavila, da ima zoper tako transakcijo tehtne pomisleke. (Ogorčenje.)

Tudi tu se vidi nek nerazumljiv stik med deželno vlado in med klerikalci, ki se boje, da bi se vsled dobrodelnosti naprednih denarnih zavodov odprle ljudem oči.

Jasno je, da pod vplivom klerikalnih želja vlada ni hotela riskirati niti tega, da bi se od napredne strani storila kaka dobrota.

Nepopolno ogorčenje je zavladalo med poslušalci in celo nekateri gosti, ki niso naprednega mišljenja, so morali pritrditi, da so storili napredni zavodi vse, kar je sploh mogoče storiti v teh žalostnih časih.

Gosp. tržni nadzornik A. Ribnikar se je nato zahvalil govorniku za njegova temeljita izvajanja in se bavil s klerikalcem Joštom, ki je glavni sokrivec pri polomu, katerega pa so klerikalci imenovali za ravnanje hranilnic kmetičnih občin. Sam je sleparil, ko je sprejemal mastne provizije za to, da je dajal štajerskim posojilnicam vedoma lažjive informacije, kako dobro stoji »Glavna posojilnica«.

Kaj radi se postavljajo klerikalni voditelji s tem, da se hvajajo, da so zastopniki kmeta. Le zastopstvo je to, ki tira kmeta v materialni polom s tem, da glasuje za ogromne vojaške kredite, vsled česar bo trpela vsa država in kmet, ki davkov več zmoget ne bo, bo prišel na hoben.

Omenja še zadnje nadomestne volitve za deželni zbor, pri katerih je dobil neklerikalni kandidat Mandelj kljub divji agitaciji od klerikalne strani tretjino glasov. Znamenje je to, da se je začelo tudi že na deželi svitati.

* * *

Na praznik ob 10. dopoldne se je vršil zelo dobro obiskan shod v gostilni »pri Panju« v Vegovi ulici, kjer je govoril kot glavni govornik gospod

prof. Reisner.

Razpisane so nove volitve v občinski zastop mesta Ljubljane. Po novem volilnem redu ne bo izbiral noben volilec iz srede občanov mož, ki bi se mu zdeli zmožni in o katerih

misli, da bodo zastopali interese svojih volilcev.

Vsak volilec bo moral voliti politično stranko.

Vsak se bo moral odločiti za to ali ono stranko in potem voliti kandidatno listo, ki jo bo postavila ta stranka.

Pred dolgo leti sta stopale k volitvi tudi dve stranki, in sicer dve meščanski stranki. Bila je to nemška meščanska stranka in slovenska stranka. Tudi nemški stranki se ne more odrekati, da v tem boju ni imela pred očmi interesov mesta, saj je bila ta stranka zares tudi meščanska in navezana na interese mesta. Podlegla je združenim Slovincem. Tedaj so združili Slovinci vse sile, da zavladajo na magistratu in izvoljeni novi občinski svet je združeval v sebi vse sloje, tudi duhovnike. Preobrnilo se je to in razdor se je začel leta 1890 na velikem vsekotoliškem shodu v starem strelišču. Na tem shodu sta se do tedaj solidarni slovenski stranki razcepili. Velik del duhovnikov pa je ostal takrat še zvest prvotnim svojim idejam in v »Slovenskem Listu« zastopal prvotne svoje misli ter obojalo nezdruženo misel razdora. Celo Kohler je bil tedaj med temi duhovniki. Prevelik pa je bil takrat vpliv škofije, ki je zaznorila s terorizmom in brez vsakega obzira svobodno gibanje med ljudstvom. Duhovniki, ki niso slepo sledili zapovedim iz škofije, ki niso izpolnili najmanjše želje škofa, so morali neusmiljeno na sramotilni kol. Tako se je razvijala S. L. S. in je ostala potem vedno pod terorizmom škofije slepo orodje rimovstva in brezdomovinstva, razdirajoči element v našem narodu od začetka pa do danes.

Tak je bil razvoj do danes in klerikalna stranka si je izvojevala v deželnem zboru večino in moč ter vsilila Ljubljani nov volilni red v upanju, da pride do veljave tudi v avtonomnem občinskem zastopu s pomočjo onih volilcev, s katerih pomočjo je zavladala že na deželi. (Klic: V Ljubljani ne bodo!)

In če vprašamo po programu te stranke, ki se vsiljuje Ljubljancem za občinski svet, vidimo, da je naravnost protimeščanska, navezana na poljekele in živinoorej ter že vsled tega nasprotna meščanstvu, katero nasprotstvo pa so njih voditelji še umetno poostriili. Da so prišli klerikalci do veljave v deželnem zboru

LISTEK.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Saljiva povest; spisal L. Šepetavec.

(Dolje.)

IV.

Nesreča župnika Štebalarja je povzročila v notranjosti malega Tomaža popoln preobrat. Začel je gledati svet in ljudi vse drugače, kakor prej in začelo se mu je svitati, da ni vse tako, kakor se njemu predstavlja. Ni še prav spoznal, da v Mračnem selu le z jezikom obsojajo grehe, ne ogiba se jih pa nihče, da le z besedami priznavajo cerkvene nauke, nihče pa se ne ravna po njih. A zdelo se mu je, da ljudje prikrivajo svoje misli in svoja dejanja, da se delajo drugačne, kakor so v resnici in da cvete v Mračnem selu binavstvo. Tomaž tega svojega spoznanja ni še znal jasno izraziti, a slutil je, da je tako in uganil je, da se mora tudi sam pretvarjati, če hoče dobro izhajati in veljati za pravega kristijana, vrednega »Domoljubove« pohvale. Navadil se je pač težko, a mnogoštevilne zausnice, ki jih je dobil namesto odgovora na svoja prenatantna vprašanja, so ga naposled le imodrovale tako, da je

premagal svojo odkritosrčnost in resnicoljubnost ter se akomodiral mračnoselskim ljudem in razmeram.

Do skandala župnika Štebalarja je Tomaž svojega uma skromne sile najraje posvečeval uganjanju vsakovrstnih pohanilcev in uganjanju o problemih, kako bi se dalo majnikove hrošče molsti, morske prašičke naučiti računanja ali gosencam in mišim ustvariti perotnice. Skandal župnika Štebalarja je dal njegovim mislim popolnoma novo smer. Nič več se ni vlegel v pasjo uto poleg sultana in se vadil v lajanju, nič več ni ubijal oken, nič več ni rabutal sadja in ko je nekega dne z velikim trudom preslikal farovškega mačka z rdečo in zeleno oljnatno barvo, kar je vzbudilo v Mračnem selu primerno veliko senzacijo, mu je celo ta uspeh napravil le majhno veselje.

Zanimal ga je pravzaprav samo še misterij življenja. Vse drugo je bilo zanj postranskega pomena. Župnik Štebalar je bil položil temelj njegovemu seksualnemu izobraženju in nejasnosti krščanskega nauka so le podžigale njegovo radovednost, zlasti ker na svoja vprašanja glede šeste božje zapovedi in drugih takih vzgojnih mladine pospešujočih naukov zopet ni dobil zadovoljivega pojasnila. Neko kvečjemu zausnice in ker mu je Neža Krmežljavka izpuliila cele pesti las in razlegnila ušesa zaradi navihane vprašanja: »Mama ali ste že storili kak mutasti greh?« Zdal je vsak

dan opazil kaj takega, kar se mu je prej zdelo brezpomembno. Ker ni smel vpraševati, je pogovore odraslih, zlasti kmetijskih fantov pozorno poslušal in to mu je hitro razširjvalo obzorje. Čim dlje je hotel k spovedi, toliko bolj se je približeval spoznanju resnice.

Zadnja mrena mu je padla z očes, ko je nekega večera poslušal fantovski pogovor.

»Kaj boš zabavljaj na Marijino družbo,« se je hudoval eden fantov. »Marijina družba je že dobra naprava. Če si prej šel klicat kako dekle, si moral trkati in moledovati in vzdihovati celo uro predno se je okno odprlo ali pa tudi ne. Kaj ni zdaj boljše? Nisi še dobro potrkal, pa ti že odpre in ti zašepeta: le hitro notri, da te kdo ne vidi. O, jaz sem prav prijatelj Marijine družbe.«

Fantom je to pojasnilo ugajalo in soglasno so pritrdili govorniku, da je Marijina družba izvrstna in vse podpore vredna naprava. Pripovedovali so si potem različne svoje doživljaje pri prenočevanju v gostoljubnih posteljah Marijinih devic in pripovedovali so si jih s tako prostodušno odkritosrčnostjo, da bi bil šel star dragonec zardel sramežljivosti. Mali Tomaž je v tej uri spoznal vse skrivnosti življenja in je naslednji dan med svojimi vrstniki žel posebnou priznanje za svoja bijološka razlaganja. V zahvalo za ta poduk se mu tovariši darovali tri klice.

Nekaj mesecev po prihodu novega župnika je bila v Mračnem selu birma. Tudi Tomaž je bil določen, da prejme sv. zakrament, a pravega veselja mu to ni delalo, zakaj za botra je bil izbran davčni eksekutor. Smole, od katerega ni bilo pričakovati nič drugega, kakor kvečjemu nekaj lecta. Tomaževa žalost, da ne dobi srebrne ure, je bila velika in tako globoka, da so se v njegovi duši porajali celo rahli verski dvomi o potrebi in koristi sv. birme. Za Tomažovo veliko žalost je izvedel tudi župnik Janez Bradavica. Poklical je Tomaža k sebi in mu razodel, da mu je namenil posebno odlikovanje.

»Priden si v šoli in bistre glave,« mu je govoril važno. »Ker pa tvoj oče niso mogli dobiti zate premožnejšega botra, te bom pa jaz odškodoval. Namenil sem ti nekaj posebnega. Da, Tomaž, le poslušaj, namenil sem ti veliko čast. Jutri bodo presvetli knez in škof pri meni obedovali in z njimi vred drugi duhovniki. Zelo imenitna družba bo zbrana. Tebe, Tomaž, sem pa izvolil, da boš nosil kruh na mizo in odnašal porabljene kreznike. To je zelo častna služba in upam, da se boš vrednega izkazal tega velikega odlikovanja in da do sive starosti ne boš pozabil, kakšni časti si bil deležen. Kdo ve, če boš še kdaj doživel tako srečo.«

Tomaž je bil sicer nekoliko razočaran in je celo mislil, da bi bil mno-

go bolj počaščen, če bi smel sodelovati pri uživanju vsega tega, kar se je v farovski kuhinji pripravljalo, cvrlo in peklo, vendar se kraj vse svoje nesramnosti in snedenosti ni upal izraziti z besedami svojega mnenja. Le nekam malobesedno se je zahvalil in šel gledat, kako verni kristjani v Mračnem selu krase svoja poslopja in postavljajo slavoloke.

Za soboto popoldne je bil napovedan prihod škofov. Župnik gospod Janez Bradavica je v začetku nameraval postaviti pred slavolok belo oblečene deklice, da bi potresale cvetlice, a po daljšem premišljevanju je ta namen opustil in sicer s specialnim ozirom na podparagrafna dejanja svojega prednika. Zaukazal je celo, da morajo okrog slavoloka stati moški v prvi vrsti in šele za njimi ženske, da bi škof, koji pri svojem prihodu spoznal, kako situacije je ustvaril v Mračnem selu gospod Janez Bradavica.

Ob določen uri je bilo vse zbrano pri slavoloku. Župan je bil ves razburjen, ker se je bal, da jo s svojim skrbno pričenim ogovorom vendarle polomi in se je neprestano praskal za svojimi krepko razvitimi županskimi ušesi. Občinski svetovalec Motovilec je postavljajl moče v vrsto in pedil otroke v stran, vti pa so kar drhteli pričakovanja, da pogledajo svojemu nadpastirju iz obličja v obličje.

(Dolje prihodnja)

ru, so delali svojim kmetom volilcem nore obljube in jim obetali zlate gradove. Sedaj je prišel čas, da morajo te obljube tudi izpolniti in ker so viri že usahnili in kljub milijonskim posojilom ne morejo izpolniti vsega, so se domislili ljubljani. Tudi novi volilni red je člen v tej verigi. Okoličanski, izvršne klerikalni voliki imajo po tem volilnem redu po dva glasova, med tem, ko ima v Ljubljani delavec samo po en glas. (Klici: Sramota!)

Klerikalci so in se ponajša s tem, da so veleagrarna stranka. Govornik se dotika nato vprašanja veleagrarnih politik. Veleagrarni narokujejo cene živini in poljskim pridelkom kot veliki producenti, vsi oni slijo pa, ki sami ne proizvajajo, pa trpe pod tem. Nasprotno pa veleagrarni ne proizvajajo toliko, kolikor rabi trg. Ponudbe je premalo, potreba pa se veča od dne do dne. S tem pa, da agrarni ne pripuste uvoza iz onih krajev, kjer je produkcija tako velika, da lahko zalaga s svojo živino in s svojimi poljskimi pridelki ne samo vse domače, marveč tudi mnogo tujih trgov, obvladujejo trg in lahko postavljajo cene tako, kakor se jim ljubi. Tako ne dopuščajo uvoza iz balkanskih dežel, predvsem iz Srbije, ne pripuste neomejenega uvoza mesa iz Argentine. Škoda pa trpe oni, ki kupujejo.

Istotako je z uvozom žita iz Amerike, kjer je produkcija tako velika, da bi lahko zalagali ameriški poljedelci z žitom še mnogo drugih trgov.

Ravno tako je tudi s sladkorjem. V Avstriji pridelani in izdelani sladkor je doma mnogo dražji kakor je na Angleškem, kamor ga izvažajo iz Avstrije.

Sadovi te veleagrarnih politike so zelo občutljivi zlasti tudi za naše kraje. Je pa ta politika nasprotna tudi našim malim kmetom, ki morajo svoje potrebščine tudi zelo drago kupovati. Da plava naša klerikalna stranka v veleagrarni politiki, od tega naš kmet nima nobene koristi. »Gospodarska zveza«, ki je dobila dobavo klavne živine za mornarico, je morala lani iti na Hrvaško, da je kupila kakih 1500 glav živine, da je mogla izvršiti dobavo za mornarico. Naš mali kmet od tega nima prav ničesar.

Zakaj pa se potegujejo potem klerikalci za gospodstvo nad Ljubljano? Več vzrokov imajo.

Obljube so delali svojim kmetom volilcem in prišel je čas plačila. 10 milijonov so najeli melioračnega posojila, ti milijoni pa komaj zadostujejo, da zamaže najvažnejše luknje. Davkoplačevalci pa bodo za to trpeli celih 30 let in celih 30 let odplačevali ta ogromni dolg. Ves ta denar se bo obrnil v korist samo njih ljudem, Ljubljana pa ne bo popolnoma nič deležna teh dobrot, samo plačevali bo morala.

Prva naloga novega občinskega sveta bo, da vzdigne glasen protest proti tem krivicam. Meščanska večina bo morala proti agrarnemu zastopstvu vzdigniti glas, da deželni zbor upošteva tudi interese in potrebe mesta. In ta klic mora biti tako močan, da ga čuje tudi vlada in anora biti tako silen, da ga mora vlada tudi upoštevati.

Deželno gospodarstvo je za dobo 30 let zabito in iz dežele ves ta čas ne bo moglo dobiti ničesar. Edini vir, ki še preostaja, je Ljubljana. Mnogo občin imamo na deželi, ki plačujejo po 200 % občinskih doklad, Ljubljana pa plačuje samo 35 % občinskih doklad. Mnogo kmetičkih občin je tedaj, ki novega obdavčenja ne morejo pretrpeti, davčna moč Ljubljane pa je velika, zato se hočejo vreči še na Ljubljano in jo do zadnjega izkoristiti in izžeti. Vse polno imajo plačila lačnih pristavev, ki naj jim denar ljubljanskih meščanov pomaga do korit.

V kratkem času bo smela »Mestna hranilnica« po svojih statutih razdeljevati del čistega dobička v narodne namene. Kdor bo v mestnem zastopu zagospodaril, ta bo odločeval tudi v mestni hranilnici, kam se obrne ta denar. Zato tudi se delajo sedaj take prijatelje meščanstva. Gospodarili bi z denarjem »Mestne hranilnice« kakor gospodarijo z deželnim denarjem in bi ga obračali v korist samo njih slojem. (Klici: Nikdar!)

S svojimi gospodarstvom in s svojo politiko so izkopali jarek med meščanom in kmetom, namesto da bi skušali ustvariti predpogoje za zblizanje med meščani in kmeti.

Ce pa bi postala Ljubljana revna, najbolj bi žalovali zaradi tega okoličani, katere sedaj hujšajo klerikalci proti meščanom. To kar jim pripovedujejo in s čimer jih vabijo v svoje mreže ni resnično in je samo slepilo. Ze ta edini vzgled bi moral odpreti okoličani oči, da bi spoznali, da so klerikalci tudi njih sovražniki.

To pa vedo, kakor hitro se ustvarijo ozki stiki med kmetom in meščanskimi sloji, da je njih gospodarstvo tudi na deželi izgubljeno. Oddod tedaj njih besno hujkanje. Do-

kler je kmet na nizki stopnji izobrazbe, jim je hlapevsko tuden, in z njim lahko delajo kar hočejo. Te okoličane so upregli sedaj za občinske volitve, ker ne morejo dobiti dosti glasov za svojo stranko med meščanskimi sloji in upajo, da bodo z njih pomočjo dosegli večje število zastopnikov v občinskem svetu.

Ce bi danes ne bilo nobene politične stranke, ki bi se zavzemala za interese meščanstva, bi morali prav sedaj ustanoviti meščansko stranko.

Volilci pa morajo vedno imeti pred očmi, da morajo voliti le politično stranko in ne posameznih mož, ki bi se jim morda na ta ali oni okraj utegnili adoti primerni.

Odločevali bodo politične kandidatne liste in volilci se bodo morali odločiti za celo kandidatno listo, ne bodo pa mogli izbirati med posameznimi možmi. (Živahno odobranje.)

V zaključnih besedah se je oziral g. Ribnikar na način, kako so prišli klerikalci do večine v deželnem zboru. Slepili so ljudstvo, ki je potem brez pomislekov drlo za njimi. Pričakovati pa je, da bodo skušali klerikalci tudi na dan volitev slepmišiti in slepariti na vseh koncih in krajih ker vedo, da s poštenimi sredstvi ne pridejo do moči. Ze sedaj imajo na vseh krajih razpostavljene svoje špijone, da človek nikjer ni varen pred njimi, in terorizem in korupcija je njih bojno sredstvo. Nobena sluge ne nastavi, dokler si ga niso ogledali od vseh strani in so videli, da je pristno klerikalno poharvan. Nobena učiteljska vdova ne dobi podpore od njih, če ni o njej notorično, da je klerikalna. Glasno priča o tej korupciji tudi slučaj paznika Ljubiča, katerega so po Sletnem službovanju odpustili in vrgli njegovi družini 100 K podpore na leto do preklica, ker ni hotel zlestiti pod njih komando.

Višek nesramnosti in korupcije je to njih postopanje. Vse je pri njih do preklica. Kdor hoče postati nadučitelj, mora podpisati župniku nekatelo pogodbo, ki obsega 12 točk, sicer mesta ne dobi. Tako jemljejo klerikalci ljudem vse, celo osebo svobodo.

Svitati pa se je začelo tudi že v njih vrstah in morda ni več daleč čas, ko bo tudi njih večina v deželnem zboru, ki sloni samo na dveh mandatih, se močno skrcila. Dokaz za to nam daje zadnja deželnozborska volitev, pri kateri je dobil neklerikalni kandidat Mandl eno tretjino glasov.

Občinske volitve za Ljubljano naj bodo prvi začetek konca S. L. S.

Poročilo o tretjem velevažnem shodu političnega in izobraževalnega društva za dvorski okraj, na katerem je govoril kot glavni poročevalec deželni poslanec g.

dr. Ivan Tavčar, smo morali zaradi ogromnega aktualnega gradiva odložiti za jutri.

Iz nemškutarskega tabora na Spodnjem Štajerskem.

V Celju, 23. marca.

Zadnji dve leti se pojavljajo v poprej tako dobro organiziranem taboru spodnještajerskega nemštva in polnemštva znamenja revolucije. Smrt šotantskega župana in tovarnarja Hansa Woschnagga, ki je zadel v umetno stavbo šotantskega »nemštva« kot strela iz jasnega neba, nas spominja na začetek razkrojvalnega procesa v renegatskem taboru, ki se širi vedno bolj in ga podpira celo že posebno glasilo, znana »Volksstimme« v Celju. Učitelj na deželni meščanski šoli v Celju, Avgust Aistrich je namreč nastopil l. 1909 kot kandidat nemške opozicije proti oficijelnemu kandidatu nemškega političnega društva v Celju, Hansu Woschnaggu. Slišali smo takrat prvič iz nemškega tabora glas, da je renegatstvo nekaj sramotnega, ponižujočega. Slišali smo, da renegatov ni vleklo v nemški tabor navdušenje za Schillerjev narod idealov, temveč čistiželjnost, koprneje po denarju in moči. Našel se je Nemeč, ki je imel pogum na vsa usta povedati, da renegatstvo škoduje kulturnemu, kakor gospodarskemu razvoju nemških naselencev in slovenske večine v deželi. Pod praporom narodnosti se je zbrala v nemških mestih na Sp. Štajerju pisna tolpa lačnih klavitežev, odmeček vsake poštene človeške družbe, loveč se za službami in kronami nemških »bratov«, darujočih v idealnem navdušenju milijone kron v podporo tem »tlačnim in trpečim...« Ker te družbe ne drže skupaj nobeni ideali, nobeni blagi nameni, nobena visoka kulturna, socijalna ideja, zato se je mogla pod njenim gospodovanjem le roditi surovost in nasilje. In to se je skušalo uveljaviti ne le proti sebi, temveč tudi proti gospodarsko slabim v lastnem taboru... Za »Herrenvolke« se smatra ta družba renegatov in obešenjakov, klika, re-

deča se od žuljev gospodarske slabosti in slepih.

Vse to je izbruhnilo z Aistrichovo kandidaturom na dan. Glas o Hansu Woschnaggu, nekdanjem Sokolu, se je razneslo po celi Avstriji in vzbudilo pozornost, ki ni bila gospodujoči renegatski kliki na Sp. Štajerskem mila. Zato je pustila Woschnagga vkljub njegovim zaslugam pasti — da je dala izvoliti drugega renegata, dr. Negrija. Aistrich ni dosegel pri volitvi mnogo uspeha — ali moralno je zmagal. Njegove ideje in pritožbe pa so se tako razširile in utrdile, da se je mogla na njihovi podlagi ustanoviti »Süddeutsche Volksstimme«. To je izvor tega toli obrekovanega, a sedaj že priznanega in udomačenega lista. Celjski kliki je seve sila neprijeten; zato je najela celo človeka, ki je na pristno rokovanjski način napadel urednika. Koliko reklamo so s tem napravili za list, so si renegati prepozno zračunali... Napad daje vladajoči kliki spricevalo duševne ubožnosti, surovosti in onemoglosti.

Duh zdravega kritičizma je začel razjedati spodnještajersko renegatstvo. Naj se stvar smatra kakorkoli, značilno je le, da je moral v kratkem odstopiti že drugi spodnještajerski renegatski župan. Jabornegru je sledil Ornig. Prvemu so očitali magistratni tovariši postranske zasluge; korito je majhno in onih, ki se rinejo k njemu, je že skoro preveč. Jabornegg se je sicer dal iz »narodnih« ozirov potolažiti, ali mučen vtisk je ostal in nasprotnik je videl, da so se začeli bratje divje med seboj grizti. Ornigov odstop bo imel prilično iste vzroke. Mož je bil menda največji delejemalec obline — in njegovi tovariši so morda spoznali, da ni treba koncentracije vsega denarja, namolzenega iz meščanov, v en žep. Ne dvomimo, da se bode tudi dal Ornig po slavnejših vzgledih potolažiti... Boj proti tipu nemškutarskega občinskega paša, Ferschinga, so opisali tukajšnji listi že lani; vodil se je v imenu velikega nemškega naroda« proti Ferschingu, ki je hotel v imenu istega naroda še nadalje komandirati v trgu, kar se mu je za enkrat še posrečilo.

Slovenci zasledujejo z velikim zanimanjem ta razpad poslopja, ki ni bilo zidano na solidnem temelju postojenja. Jasno je, da ne bode tako dolgo nacionalnega sporazuma in miru na Spod. Štajerskem, dokler se nemškutarska klika po mestih in trgih ne ubije. Imamo to srečo, da se bo ubila sama. Pač pa nas čaka drugo važno delo: s konsolidacijo naših narodnih in gospodarskih sil moramo poučiti Nemce, da so odvisni od nas in da je torej mir koristen za uje in za nas. Ako bomo s svojo popustljivostjo in lenobo pomagali renegatstvu še enkrat iz te krize na noge, potem pa si bomo svoje usode sami krivi.

Politična kronika.

Ministrski svet je imel v petek sejo, pri kateri so se posvetovali o politični situaciji. V konferenci so pripravili vse potrebno za vse slučaje in eventualitete, ki bi mogle nastati vsled izpremembe stališča opozicijskih strank, ki bi bilo za vlado ugodnejše in ostrejšje.

Nov spor je nastal med Hrvaško in Ogrsko. Ogrsko - hrvaški državni zbor je razsodil v vprašanju imunitete poslanca Banjanina proti hrvaškemu banu v tem smislu, da hrvaška sodišča niso opravljena, omejevali imuniteto hrvaškega zastopnika v ogrsko - hrvaškem državnem zboru, temveč da je ta tudi takrat imun, če že ni več član hrvaškega sabora, kar se je zgodilo pri lanskim volitvah Banjaninu. Ban pa je izjavil, da ogrsko - hrvaški državni zbor nima ničesar opraviti z imuniteto hrvaških delegatov in da jih sme sodišči izročiti edino le hrvaški sabor. Ta je pred kratkim zavel v tej sporni zadevi banovo stališče in s tem je nastal konflikt. Ker je bil pa ta tako nanaglam odgođen, ta konflikt ne bo tako hitro rešen. Hrvaško neodvisno časopisje dvomi, da bo ban branil čast in pravo Hrvaškega proti ministrskemu predsedniku in budimpeštanskemu parlamentu. Najbrže se bo zopet udal. Obenem se vidi, kako škodljivo je za Hrvaško, da si je ogrski ministrski predsednik Khuen odrazil obenem hrvaško ministrstvo.

O pripravah za sestavitve novega italijanskega ministrstva sporočajo iz Rima sledeče: Bissolati je stalni kot predpogoj, da vstopijo socijalni demokrati v Giolittijevo vlado, volilno reformo na najširši podlagi, splošno davčno reformo in sestavitve ministrstva s samih svobodolovnih članov. Bissolati je opustil zahtevo, naj se reducirajo izdatki za oboroževanje, kajti Giolitti je že vnaprej zavrnil vsako tako koncesijo. Če pride do sporazuma, postane Bissolati poljedelski minister in socijalni demokrat Bonomi finančni mi-

nister. Socijalist Cabrini pa postane državni podtajnik. Socijalno - demokratska stranka za zdaj ne bo zavzela določene stališča napram vstopu treh socijalistov v ministrstvo, temveč bo prepuščala vso odgovornost tem trem ministrom.

Rusko - kitajsko napetje je postalo kritično. Nekateri londonski ekspozitorji so dobili brzojavke, da bo vojna med Rusijo in Kitajsko izbruhnila v najkrajšem času. Ruska vlada je poslala Kitajski tretji in poslednji ultimatum, v kateri se zahteva, naj da Kitajska tozadevni odgovor do 28. marca, sicer nosi Kitajska vso odgovornost za nadaljne eventualitete. — O posameznostih poročajo sledeče: Kitajci streljajo na ruske obmejne straže in razrušujejo progo mandžurske železnice. V Mandžuriji in Mongoliji širijo kitajski dijaki proklamacije, v katerih pozivljajo na vojno z Rusijo. Ta agitacija je učinkuje. Ljudstvo v Mongoliji je prepričano, da pride do vojne z Rusijo. V Aširu je izbruhnil upor brezposelnih. Rusi so že začeli izganjati Kitajce z amurskega ozemlja. Rusija je poslala kosaške rezerviste na meje, da zabrani vpad Kitajcev. V Irkutsku so zapalili tovarno, v kateri so izdelovali vojne potrebščine za sibirsko vojaštvo. V Chabrinu širi tajna kitajska družba »Rumeno nebo« oklice, ki šene proti Japoncem, Rusom in sploh Evropejcem. V Sanghaju je ljudski tabor sklenil, prositi vlado, naj osnuje oboroženo milico za obmejna mesta.

Japonsko - mehičanska pogajanja so se prerušila, ker je Severna Amerika proti temu protestovala in ker se je Japonska ustrašila severoameriške vojne demonstracije. Japonska je hotela doseči od Mehike dovoljenje, da zgradi na obrežju Tihiega morja postajo za premost, da bi se mogla potem vmešavati v vprašanje panamskega kanala. Neki newyorsk list poroča: Mehikansko-japonsko pogodba, ki je bila sklenjena meseca februarja 1910, je bila preklcana in japonski poslanik Nehida je obljubil predsedniku Taftu, da se Japonska ne bo več vmešavala v mehičanske zadeve. — Mehikansko ministrstvo je odstopilo. Morda bo to ugodno vplivalo na splošni položaj. Odstop ministrstva je bil splošno z zadovoljstvom sprejet.

Štajersko.

Hrastnik. V sredo popoldne je padel v 90 metrov globok rov 20letni delavec Juri Smole, doma iz Zuma. Docela zdrobljeno truplo mladeniča, ki je bil baže sam kriv grozne nesreče, so prenesli v trboveljsko mrtvašnico.

Štajerski rojak, g. Miroslav Rosina, deželni vino- in sadjerejski učitelj v Bzencih na Moravskem je napravil te dni izpit za strokovnega učitelja še v češčini na dunajskem vsenčilšču.

Umrli je nenadoma v Vučji vasi na M. p. 42letni posestnik Matija Lebar. V mladih letih je študiral, pozneje pa se je lotil kmetovanja in bil več let župan. Bil je odločen naprednjak, ki je imel zaradi tega mnogo trpeti. Med somišljeniki mu bode ohranjen hvalečen spomin!

Iz Marenberga smo čitali v nekem listu dopis, v katerem se vprašuje, kaj bo s slovensko šolo, ki se jo misli tam graditi. Pozivamo tudi mi poklicane činitelje, da se zganejo.

Politično društvo »Sloga« v Ormožu ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 2. aprila ob 11. dopoldne v čitalnici z običajnim sporedom.

Železnica Polzela - Kamnik, ozir. Domžale. Dejstvo, da je železnica Polzela - Motnik proračunana v predlogi o lokalnih železnicah na 13 milijonov, dočim bo stala samo 3 milijone, je pojasnil železniški minister napram nekemu poslancu tako, da je vračunano tudi že nadaljevanje do Kamnika, oziroma do Domžal. Celjski inženir Lindauer bo izdelal do 1. oktobra generalni načrt za varijanto Motnik - Domžale, na kar bo se potem vlada odločila za eno ali drugo prago.

Iz Celja. Nekateri trgi in mesta, kakor n. pr. Sv. Trojica, Velenje, Muta, Ormož, Ptuj, Vojniki, Maribor, Brežice, Ljutomer so izvršili privatno ljudsko štetje. Iz drugih krajev žalibože še nimamo poročila. — Tiste osebe, ki nam dosedaj še niso doposlele dotičnih poročil, prosimo, da to nemudoma store. — Odbor za ljudsko štetje v Celju.

Umor v Škrtbi blizu Ptuja. Iz Ptuja nam poročajo k umoru v Škrtbi, občina Slovenjvas, se te-le podrobnosti: Minuli terek je pilo več kmetičkih fantov, znani strašni ptujski fuzelj v gost. Orepinko v Škrtbi. Ko so se napili, so se začeli pripravljati in tepati; umorjeni Valentin Brodnjak, Jernej Kolarčič in Zupančič so odšli skupaj. Ker Brodnjaka ni bilo doma, so ga šli etarji drugi dan iskati in so ga našli v studenčni vodi,

ki izvira tam izpod hrbe in dela ce-le mlake. Orožništvo je zvedelo, s kom je Brodnjak prejšnji večer pijančeval in orožnik je takoj prijel Zupančiča. Ta se je v zadregi izgovarjal, da ga je Brodnjak napadel z nožem. Orožnik je našel pri njem tudi še deloma krvavo sekiro. Truplo umorjenega Brodnjaka izgleda strašno. Glava in obraz sta razsekana s sekro, istotako je leva roka skoraj popolnoma odsekana; na hrbtu je več ran z nožem. To dela ptujski fuzelj v okolici! Okrajno glavarstvo pa dovoljuje še vedno nove žganjetoče!

Koroško.

Vlom. Kaj pogosto so se dogajali preteklo zimo v lomi v Kotmari vasi. Pretekli teden so vlomili tatovi v mesnico in odnesli od tam precej mesa in nekaj denarja. V mesnici je bilo shranjenih tudi nekaj sodov piva in tatovi so si hoteli prilastiti tudi nekaj dobrega. S seboj so vzeli kar dva soda. Čudno je, da o tatovih ni sledu.

Dve nesreči. Pretekli teden sta se ponesrečila v Grabštanju Valentin Novak iz Kazaz, nazadnje hlapec pri Loketu v Velikovu, in Matije Sorza iz St. Petra na Vasiňah, nazadnje delavec pri Kristofu na Bregu. O prvem smo že poročali, da je padel z voza in si zlomil tilnik, drugi pa je iz dosedaj še neznanih vzrokov prišel po noči na železniški tar in ga je iz Maribora prihajajoči tovarni vlak prijel. Razbil mu je črepinjo in ga vrgel po železniškem nasipu v jarek.

Nesrečen strel. Na Jožefovo se je ustrčil prostak Winkler domobranskega pešpolka št. 4 v Celovcu s slepo patrono v trebuh ter zelo težko ranil.

Samomor. Žena ravnateljca železkega umetnega mlina, gospa Bogensberger, se je zaprla pretekli teden v podstrešno sobo, si polila obleko s špiritom in jo zažgala. — Ko so jo našli, so bili posamezni deli njenega telesa popolnoma opečeni. Prepeljali so jo v Celovec v bolnišnico, kjer pa je kmalu umrla.

Primorsko.

Zveza jugoslovanskih socijalnih organizacij. V soboto in v nedeljo so v Trstu zborovali odposlanci narodnih delavcev iz jugoslovanskih dežel, da se dogovore glede skupne socijalno stanovske organizacije. Sklenilo se je ustanoviti Zvezo jugoslovanskih socijalnih organizacij s sedežem v Trstu, ki naj stopi na mesto dosedanje narodne delavske organizacije.

Zaročil se je g. dr. Fran Irigoien v Gorici z gdc. Natalijo Jaklič iz Rupe pri Gorici.

Zopet vojaška inspekcija. Divizionar Schenk pride ta teden v Gorico ogledat si gorisko posadko. Na Gorškem ostane 8 dni.

Izognil se je vojaškemu naboru. Leta 1901 bi bil moral iti k vojakom neki Karel Kufner. Ker mu pa ni dišalo, se je ognil naboru in šel v tujino. Ko se je vrnil, so ga prijeli in izročili sodniji v Gorici, ki mu je prisodila 7 dni strogega zavora in 10 kron globe.

Tobačna trafika. Razpisan je natečaj za tobačno trafiko na Korzu G. Verdi št. 40. v Gorici, katero je prevzeti s 1. majem 1911. Varsčine je tečba položiti pri c. kr. davkarji v Gorici 350 K. Ponudbe se morajo spisati na predpisane tiskovine in se vložiti zapечатene pri predstojniku c. kr. finančnega nadzorništva v Gorici najkasneje do 12. aprila 1911. ob 10. dopoldne. Dobiček je znašal v preteklem letu 4490 K 91 v.

Poskušaj samomor. Josipina Fornasaro, stara 26 let, stanujoča v ulici Canova št. 14, je izpila v četrtki ob 2. po noči precejšnjo dozo karbolne kisline. Zdravniška postaja, ki je prišla še pravočasno na pomoč, ji je resila življenje.

Sin proti materi. Henrik Pavlin, star 28 let, težak iz Trsta, je že opetovano nasilno ravnal proti lastni materi. Pred par dnevi pa je prišel pijan domov in začel brez razloga tepsti svojo 11letno sestro. Drugi njegov brat je priskočil sestri na pomoč in nastal je velik pretep, med katerim je zlasti Henrik bombardiral svoje nasprotnike z najrazličnejšimi stvarmi. Čevljev je zadel pri tej prikliski svetilko in jo razbil. Nato pa je planil pijani Henrik proti svoji materi in jo tako neusiljeno udaril s pestjo po licu, da je bila vsa krvava. Mati je vrgla v silobranu skledo proti sinu in ga rahila pod očesom. Slednjič so posegli vmes sosodje, ki so storili konec rabuki. Čedni sin je bil aretiran.

Končana stavka pomorščakov v Trstu. V soboto so stavkajoči mornarji in kurjači sklenili z veliko večino, da začno takoj zopet z delom. Pogajanja so se že začela in so se oficijalno nadaljevala v soboto pri namestniku. Obojestranski zastopniki so se zavezali, da bodo zastavili vse moči, da se sporna vprašanja rešijo tekom 14 dni.

Z okna padla. Hlečna Ida Šušlić je sedela v soboto na oknu stanovanja svojih staršev v Trstu v ulici Donato Bramante št. 12. Naenkrat je omahnila in padla na ulico. K sreči se ni mnogo poškodovala, vendar pa so jo prenesli v bolnišnico.

Nezgod. V petek popoldne je šla 60letna Marija Tomadini, vratarica hiš št. 13 v Rojšanu umivati tla v manufakturni prodajalnici te hiše. Trgovskemu pomočniku, ki je ravno pospravljala neki kos blaga, se je pri tej priliki izpodrsnilo na lestvi in je padel na Tomadinijevo, tako da se ta ni mogla več vzdigniti. Mladenec, ki se ni nič poškodoval, je poklical nato zdravniško postajo in došli zdravnik je konstatiral, da je imela starka pleča zlomljena in da se je hudo poškodovala tudi na čelu.

Z voza padel. Ivan Perić iz Opatja je pripeljal v petek v Trst voz sena. Ob tej priliki je vzel Perić s seboj tudi svojega desetletnega sinčka Ivana ter ga posadil vrh voza v seno. Blizu Zavelj se je voz stresel, ker je kolo zadelo na kamen in deček, ki se ni dosti močno držal, je padel z voza ter z glavo tresel ob tla. Perić je nezvestnega dečka položil zopet na seno in ga peljal naravnost v bolnišnico v Trst, kjer je zdravnik konstatiral, da so se fantku pretresli možgani in da mu je najbrže počila lobanja.

S ponarejeno listino je hotel v Ameriko. V Trstu so aretirali v petek 28letnega dninarja Antona Miniga iz Postivana pri Splitu. Hotel se je izseliti v Ameriko in ponaredil na kupljeni delavski knjižici, glaseči se na ime Josip Mislovec rojstno letnico.

Stavka na Reki. Ključavničarji oddelka za podmorske čolne Whitehead na Reki so v petek začeli stavkati zaradi sirovosti in nasilnosti nekega predelavca. Stavkajoči upajo, da se ugotovi njih želja, ker so dobro organizirani in jih zaradi njih solidarnosti sploh ne morejo nadomestiti.

Dnevne vesti.

Pozor mali vlagatelji Glavne posojilnice! Ljubljanska Kreditna banka je sklenila, da izplača vse hranilne vloge »Glavne posojilnice, ki ne presegajo z dnem 31. decembra 1910 z naraslimi obrestmi vred zneska 300 K, takoj v polnem znesku brez vsakega odbitka. Vsi posestniki takih hranilnih knjižic Glavne posojilnice — jih je 437! — se torej lahko zgledajo ob jutri vnaprej pri blagajni Ljubljanske kreditne banke (Stritarjeva ulica), kjer se jim bodo njihove vloge takoj polno izplačale. — Vso izgubo, ki jo bi imeli neizgovorno trpeti ti mali vlagatelji, prevzame torej ljubljanska Kreditna banka, ki je hotela s tem plemenitim in človekoljubnim činom pomagati vsaj najnujnejši potrebi malih vlagateljev nesrečne Glavne posojilnice. Slava temu pričetku rečne asanačne akcije!

Klerikalen shod v »Unionu«. »Le vkup, le vkup uboga gnažna« so vpili in bobnali klerikalni osrečevalci Ljubljane v soboto pred franciško škofijo in škof na prizideci in res zbobnali precej nerazsodnejšev v Unionsko dvorano. Sprejel jih je celotni kranjski generalni štab klerikalni na čelu mu dr. Šusteršič. Ko so bili razni kimovci po dvorani lepo porazdeljeni in razpostavljeni najeti medikateletji, je bil za predsednika shodu izvoljen Kregar. Zahvalil se je za veliko čast biti predsednik in dal besedo dr. Šusteršiču. Ta je, da se osvetli pred zbranimi njegov nimbus, najprej povedal, da prihaja naravnost z Dunaja, kjer se je položaj poostрил in stojimo pred razpustom državnega zbora. Kislo jabolko mora biti to, posebno, ko ga čaka še kislejša, namreč bodoče občinske volitve ljubljanske. Seveda tega niso zakrivil klerikalci. Poskušal je opravičiti nesramno početje klerikalcev glede vseučiliškega vprašanja in dejstvo, da so ukradli deželni vseučiliški fond, da zamaše luknje pri Zadrugi zvezi. O vseučiliškem fondu se je izrazil, da je oslarija, da se je sploh nabral in je rekel, da je še boljše, če ga ni. Nato kritizira živahno agitacijsko delovanje napredne stranke, kateri lojalno prizna premoč. Med zabavljajem in sipanjem obrabljenih demagogičnih fraz in sugeriranih medklic razpostavljenih klerikalcev, je zavpil nekdo tudi, da so pri politiki mnogi bogateli. Pri tem se je prijel govornik za nos in opomnil velikodušno: »Pustimo osebne napade.« Takoj nato pa je očital ljubljansko župansko plačo — po kateri se klerikalcem že sline cede — in dostavil pomembno, da je ta plača mogočen faktor v ljubljanski druginji. Obregnil se je seveda tudi ob Glavno posojilnico, toda le z namigavanji, ker tlači ga maslo lastnih bivših in bodočih polomov. Privoščil si je seveda tudi g. prof. Reinsorja. Blagovolil je raztolmačiti, namesto da bi oporekal kaj stvarnega, jako nerodno njegovo ime. Pozabiti ni mogel dr.

Plača, katerega bi bila morala na predna stranica (!) zapadati, in se okleniti velikodušno in skesano klerikalne stranke. Proti koncu se je tako razvnel, da bi bil najraje poglavlje zrak z dinamitno patrono vse — ki se jih boji. — In nato so seveda verni poslušalci gromovito plaskali, ker bi imeli sicer neodpušljiv smrtni greh. Oglašil se je še dr. Lampe, ki ni nič drugega povedal, kot to da je deželo še premalo oškodovano in bi silno rad začel dreti Ljubljano. Kregar je končno obljubil še več tako zabavnih shodov, na kar se je verno občinstvo razšlo ob 1/12.

Zanimivo zborovanje. Naš famozni deželni odbor sklicuje na dan 4. aprila t. l. v Ljubljano posvetovanje zastopnikov mlekarških združenj, včlanjenih pri »Mlekarški zvezi« in pri »Zadrugi zvezi«. To zborovanje utegne postati jako zanimivo, če pridejo na razpravo škandalozne manipulacije, ki so se zgodile pri »Mlekarški zvezi« in ki so takega značaja, da bi morale zanimati državno pravdnitvo. Kakor čujemo, nameravajo nekatere mlekarške zveze zahtevati, naj posebna komisija preišče manipulacije, ki so se zgodile pri »Mlekarški zvezi« in potem stori vse primerne korake. Razume se ob sebi, da bodo prizadeti klerikalci napeli vse sile, da preprečijo tako preiskavo in take primerne korake, kajti taka preiskava bi znala postati usodnega pomena.

Belokranjska železnica. Komisijoneli obhod belokranjske proge je končan. Trajal je tri tedne. Kdaj in če se bo proga gradila pa po sodbi funkcionarja železniškega ministrstva še ni določeno.

Osebnosti. Gospod Josip Skafar, računski oficijal pri c. k. deželni vladi v Ljubljani, je vpoklican v nadaljno službovanje k c. k. najvišjem računskemu dvoru na Dunaju.

Iz državnoželezniške službe. Imenovani so: Strojni nadkomisar in namestnik predstojnika vodstva kurilnice v Ljubljani Julij pl. Ritter-Zahony za predstojnika, nadrevident in tarifni kontrolor Rajko Golob za predstojnikovega namestnika. V pokoj je stopil višji nadzornik in predstojnik vodstva kurilnice v Ljubljani Viljem Poka de Pokafalva.

Dvorski okraj ima jutri 28. t. m. ob 8. zvečer sestanek.

Umrl je večeraj po dolgi mučni bolezni zvest naš somišljenik gosp. Ivan Mohar, brivski mojster na Sv. Petra cesti. Pogreb je jutri v torek iz Radekega ceste št. 12 ob 3. uri popoldne. Bodi vrlemu možu zemljica lahka!

Umetniška razstava v Jakopičevem paviljonu. Spomladanska razstava se letos odpre meseca maja. Zadnji rok za prijave 15. april, za vpisiljatev umotvorov 25. april. Prijave sprejema R. Jakopič, Ljubljana, Emonska cesta št. 2; umotvorji pa naj se pošljejo na naslov: Umetniški paviljon R. Jakopiča, Ljubljana.

Šahovski mojster dr. Vidmar je vračujoč se od mednarodnega šahovskega turnirja v San Sebastianu v Gradec, obiskal v Ljubljani svoje starše in prijatelje. Na prošnjo ljubljanskih šahistov je dr. Vidmar v kavarni »Evropa« v soboto zvečer igral 22 partij naenkrat. Ta simultanska igra znamenitega šahovskega mojstra je privabila polno občinstvo in je trajala od 9. do polu 1. ure ponoči. Dr. Vidmar je hodil od deske do deske in delal razmeroma jako hitro svoje poteze. Pri tem se je pokazalo, da je imel vedno v spominu kako so razpostavljene figure na deski vsakega njegovih nasprotnikov. Največ pozornosti je dr. Vidmar posvečal ravno znano dobrim ljubljanskim šahistom. Izid te velezanimive igre je bil sledeči: Od 22 partij jih dr. Vidmar dobil 19, ena partija z absolutnim juristom Grablovicem je bila remis, dve partiji in sicer z juristom g. Palčičem in s tehnikom g. Vagajo je dr. Vidmar izgubil.

»Akademija« priredi v ponedeljek, dne 27. t. m. in v sredo, dne 29. t. m. v veliki dvorani »Mestnega doma« ob 8. uri zvečer javno predavanje. Predava g. pisatelj Etnin Kristan o Otonu Zupančiču. Vstop prost.

Dohodi do Ljubljance v Gruberjevem prekopi. Piše se nam: V Gruberjevem prekopi polagajo ob obeh straneh nekaj metrov visoko kamenito obrežje, škarp. Vidi se pa, da nikdo ne misli, da se morajo napraviti na več krajih stopnice, da se bo moglo priti do vode. Imeli smo do sedaj take dohode pri Poljanskem mostu, pri klavnici in pri vojašnici. Sedaj pa ni ne duha ne sluha o kakemu dohodu! Kaj pa ako kdo pade v vodo? Kako se bo rešil? In k- bodo prale naše ženske? Prosimo, naj mestni magistrat potrebno ukreane, da se ta nedostatek sedaj ko se dela »škarpa« odpravi in na več krajih napravijo stopnice do vode.

Razstavljene iznajdbe. V izložbenem oknu trgovine Iglie na Mestnem trgu so razstavili iznajdbe železniškega uradnika g. Zvonimira Masleta. Jako zanimiva je naprava proti trčenju vlakov, takozvani sa-

močujoči pokladec pokalnih in svetlobnih signalov, ki deluje le v trenutku nevarnosti in položaj tedaj tik pred vlakom pokalni in svetlobni signal na železniško tračnico. Aparat se vidi odprt in v izprošenem stanju. Dalje je videti svečeno kapico proti okapanju sveč, higijenično posodico za sol in poper in napetnik proti oškropljenju z blatom.

Deklico povozil. V četrtek zvečer okoli pol 6. je s svojo vprego pridiral od Kerčonove gostilne proti Rimski cesti tukajšnji voznik I. Strupi. Blizu Marčanove hiše je pa podrl kakih 8 let staro Beličevo hčerko. Neki domobranski stotnik je težko na glavi poškodovano dekle dvignil izpod voza.

Opeharjeni trgovci. K. Jožefu Lavriču, trgovcu na Glincah je prišla neka služkinja z naročilom, da jo pošlje njena gospodinja, naj ji da nekaj svilnatih rut na ogled, ker jih misli par kupiti. Ker trgovec dotično gospodinjino dobro pozna, je izročil služkinji sedem rut. Ker se pa drugega dne ni nihče zglasil in ni bilo ne denarja, ne rut, se je o zadevi informiral in izvedel, da je postal žrtev mlade sleparice, ki je še dotično noč neznano kam iz svoje službe izginila.

Iz ihana nam poročajo: Pred kratkim je umrla A. Sojce, ki je zapustila vse svoje imetje ihanski občini in sicer za občinske rezeve. Vsak razsoden človek bi pričakoval, da bo županstvo prodalo posestvo in premočnine potom javne dražbe. Župan Flerin je pa vse kar pod roko prodal ter s tem znatno oškodoval občino. Bilo je namreč drugih ponudnikov, ki so ponujali mnogo več, nego kupce Breznik. Radovedni smo, zakaj ni župnik, ki drugače vse vidi, preprečil te kupčije. Apeliramo pa na merodajne kroge, da preiščejo to zadevo in če mogoče razveljavijo to pogodbo, ki je v veliko škodo ihanske občine.

Rojak ponesrečil. V Cherokee, Kans., se je v neki tovarni ponesrečil Fran Zerko, doma iz Vač pri Litiji. Zlomil si je desno nogo in desno roko. Zdravi se v bolnici.

Kaj je z Antonom Hočvarjem? Pravkar je pisal nek Hočvarjev sopotnik domov svojim sorodnikom. Glasom tega pisma se je vkreal Anton Hočvar v Bremen na ladjo Kronprinz Wilhelm, ki bi bila morala priti dne 6. marca v New York. Prav tik pred odhodom ladje je pisal še eno pismo in ga oddal na pošto. Komu je pisal, ni znano. To pismo ga je najbrže izdalo. Med vožnjo je bil zelo tihi in zamišljen. Strlel je pred sebe v morje in venomer naprej odkimal z glavo. Parnik se je pa nekoliko zapoznil in bi imel priti pozneje v New York. Pred pristanikom je parnik obstal in so vstopili z manjša ladje nekateri uradniki. Po kratkem odmoru in posvetovanju so pridržali Hočvarja, ki se je vozil pod imenom Martina ali Andreja Teropčiča, in ga potem poslali menda z istim parnikom nazaj v Bremen.

Afera kaplana Fröhlicha je imela za Šmihel to dobro stran, da so se ljudje in zakonski moje iznebili Fröhlicha, ki je bil nemudoma prestavljen v Črni vrh nad Idrijo, tamonjši kaplan pa v Šmihel. Hrastar pa je izgubil na moštosti mnogo in na ugledu še več. Javno mnenje je, da mož ne postopa tako; najprej priče klicati za nič, potem pretepati in vse razbiti po hiši, potem pripovedovati vsakemu, kdor ga je le hotel poslušati, kako da je bilo — potem pa stisniti rep med nogo in v zasmeih vsem mnogostevilnim ljudem, ki natanko vedo, kako je bilo, preklicati v častnikih in tolči se po zobeh. Seveda, bal se je zopora, ker je le prehodno padla njegova težka roka po blagoslovljenem telesu, in bal se je bojkota svoje gostilne v tej čisto klerikalni fari. Orožniki so nekaj izpraševali, toda kdo bo pravil orožniku resnice, ko ga ne more postaviti pred prisego. Naravnost povemo, da ne razumemo sodnje. Natanko poročilo vam pošljem prav kmalu.

Kaplan veselivek. Ko se je šmihelski kaplan Fröhlich poslavljaj od trhlounnih tercijskih in hotel s priznice oprati svoje ne posebno čisto vest, je tudi omenil, da vidijo ljudje vsako najmanjšo stvar na njem, da pa ne vidijo in se ne zgražajo, če je v gostilni »Pri Dol. železnici« v Novem mestu vsak večer prižgana luč pozno v noč in se pleše in pijančuje v prepovedanem, v postnem času. Kakor široko in hinavsko je kaplan tu znil, tako široko in debelo se je zlagal. Kajti znano je, da se v tej gostoljubnosti in točni postrežbi znani narodni gostilni ne pijančuje in nikdar ne pleše, tudi ob dovoljenem času ne. Pač pa naj se kaplan spomni, kako je on jemal slovo v gostilni v Kandiji v družbi klerikalnega profesorja. Tam se je čistotni kaplanček in to je bilo ob prepovedanem času, tako vrtil in plesal po sobi, da sta ga komaj dohajala talar in pete. Tudi je kaplanu morebiti znano, da je imel v rokah raje in večkrat karte, kakor pa bjevir in da je kaj rad posedal med kvartopirci! Toliko za sedaj! Jezik lepo za sobi in malo potrpljenja,

da se zacelijo telesne in srčne rane, ki jih je vsakdo kratko bivanje v mastni in marsikakem oziru radodarni fari Šmihel.

Iz Novega mesta. K razprodaji imetja Antona Hočvarja v Novem mestu je prišlo mnogo domačinov in ljudstva iz bližnjih in daljnih krajev. Prišlo je tudi precej Židov iz Grada in Zagreba. Najprej se je vršila razprodaja strojev, motorja in usnjarskega orodja v usnjarni ob Krki. Stroje, ki so bili prodani zelo poceni, so pokupili domačini; Židje, ki se jih niso upali dražiti, so se jezili, zakaj da se jih ni obvestilo, da se bodo prodajali stroji, češ da bi v to svrhu pripeljali s seboj strokovnjake. Sodnijski organ jih je zavrnil, da je bilo objavljeno v slovenskih in tudi nekaterih nemških časopisih. Židje so dražili le usnje, ki bi se pa lahko prodalo za višjo ceno, ako bi bili naprodaj posamezni kosi, na katere je tudi čakalo mnogo kmetskega ljudstva.

Neprevidno naglo je vozil dne 2. t. m. po stari cesti mimo Grma proti Gotni vasi pri Novem mestu Jožef Izance, ki je šel po pesek na Težko vodo. Ker je bil tisti dan semenj na Toplicah, je srečal več parov živine, daši je bilo šele zjutraj ob svitanju, pa vendar ni vozil previdneje. Med drugimi je srečal tudi 73 let starega posestnika Jožeta Tičarja z Gorenje Težke vode, ki je gnil par volov na semenj. S sprednjim delom voza je zadel Izance oba vola, ki sta se splašila in podrla na tla Tičarja. Padel je tako nesrečno, da je prišel z levo nogo pod zadnji konec težkega voza s trugo in mu je voz zlomil nogo, da so ga morali prepeljati v bolnico v Kandijo, kjer trpi zdaj starček za mladeničevo neprevidnost.

Pogreb gospe Hotschevarjeve v Krškem je bil prav žalosten, kajti udeležilo se ga je le jako malo meščanov. Iz tega seveda ni sklepati, da bi meščani ne bili pokojini gospe hvaležni za dobroto, ki jih je izkazala Krškemu mestu. Ne, hvaležni so ji vsi, a pogreba se niso mogli udeležiti, ker je bil nalašč in navzlic prošnjam, naj bo o primernejšem času, prirejen na dan in ob uri, ko se ga meščani niso mogli udeležiti.

Nesreča v kamnolomu. 32letnega oženjenega dninarja Tomaža Lavriča iz Gradišča v okraju Dvor je zasula plast gramoza, tako da je bil do prsi v kamenju. Dobil je take notranje poškodbe, da je v par minutah preminil. Ob isti priliki je zlomilo kamenje posestnikovemu sinu Josipu Vavpčiču levo nogo.

Zaradi krivca. Pri gostilničarju Martinu Brcetu v Lajžah pri Škofji Loki so imeli ples. Na ples je prišel ob 10. zvečer tudi kajžarjev sin Franc Pogačnik iz Kafišca s krivcem za klubokom. To pa je jezilo hlapce Josipa Kreka in mu je krivec strgal s klubuka in raztrgal. Gostilničar pa je Kreku razrezal klubok in tudi njega z nožem zabodel v trebuh, tako da ga je zelo težko ranil.

Uboj. Preteklo nedeljo so popivali fantje v gostilni Josipa Troha v Markovcu pri Ložu. Med njimi je bil tudi kamnoseški pomočnik Lovrenc Vrhovec iz Starega trga, Jakob Petrič iz Vrhovca in 21 letni samski žagar Ivan Gale iz Ribnice. Že popoldan so se fantje skregali, ob 8. uri zvečer pa je srečal Gale Vrhovca v veži in ga je sunil brez povoda z nožem v glavo. Vrhovec je skočil na mizo, zgrabil za steklenico in udaril z njo Galea s tako silo, da se je steklenica zdrobila. Gale pa se je vrgel tedaj na Vrhovca in mu prizadejal z nožem tako rano v stegno, da je Vrhovec par minut nato izkrmavel. Galea so oddali sodišču.

Umrl je dne 25. t. m. v Št. Vidu pri Vipavi g. Štefan Francej, učitelj v pokopju. Pokojnik je bil vedno zvest pristaš narodnonapredne stranke.

Vsled zadnjega deževja je vse vodje v deželi tako narostlo, da je začel prestopljati svoje bregove ter preplavljati nizko ležeče njive in travnike. Ljubljana je narasla, da so morali že večeraj dopoldne odpreti Grubarjev kanal, da se prepreči grozeča poplava ljubljanske barje. Vzlic tej varnostni odredbi so nekateri deli v predkrajih barjanskih pod vodo. Delo v Gruberjevem kanalu se bo vsled tega znatno zakasnilo. Na preplavljenih, oziroma obsejanih njivah je škoda občutna.

Stari znanec. Večeraj popoldne je v čakalnici III. razreda na južnem kolodvoru čakal vlaka nek tujec. Ko je vlak dospel, je ta tujec naglo pograbil novo zimsko suknjo nekega postreščka, jo stisnil pod pelerino in odšel v vlak. V kupeju je imel pelerino pri sebi, ukradeno suknjo je bil spravil na polico. Ko je postrešek suknjo pogrešil, je šel takoj za tujcem v vlak in našel suknjo. Tujca je nato stražnik aretoval. Sele ko so mu na policiji natančneje pregledali obisti, so se prepričali, kakoga tička imajo. Izkazalo se je, da je tujec leta 1878 v Sternbergu na Moravskem rojeni, že 11krat zaradi raznih zločinov kaznovani kuhar Jožef Theimer, kateri tudi ljubljanski policiji ni neznan. Močakar se je bil namreč pojavil v Ljubljani že leta 1909. Takrat

se je bil namreč voharjal v Krškem, sčevi hiši na Kongresnem trgu k krojaču Permetu ter mu ukradel 70 kron vredno suknjo. Ko jo je prodal, je bil zasačen in aretovan. Takrat je imel delavsko knjižico, glasečo se na ime nekega Thumega. Pod tem imenom je bil oddan sodišču, kjer je bil obsojen na 14 dni zopora. Med tem časom pa je policija dognala v sporazumu z drugimi oblastmi njegovo pravo ime, namreč Theimer. Ko ga je sodna oblast po prestani kazni izročila policijskemu uradu, da ga odžene, se to ni zgodilo, marveč so ga izročili zaradi ponarejanja javnih listin zopet deželnemu sodišču, kjer je bil obsojen na 13 mesecev ječe, katero je prestal meseca januarja t. l. Knjižico je bil takrat vsled tega ponaredil, da bi bil mogel pod tujim imenom zopet v Spodnjo Avstrijo, posebnost še na Dunaj, seveda si »poštenim potom« kruha služiti. Po prestani kazni mu pa vest ni dala miru in moral je zopet posetiti naše mesto, ki je bilo zanj usodno že dvakrat. Sedaj hode menda uverjen o resničnosti pregovora, da: »tretjič gre rado,« kar je doživel v Ljubljani sam. Izročili so ga zopet deželnemu sodišču.

Konji splašili. Ko je danes dopoldne peljal Stupicov hlapec Ferdinand Zarkl s tovornim vozom, na katerem je imel naložene štedilnike, po Marije Terezeje cesti, mu je nasproti pripeljal Tomažičev hlapec Franc Škerjanec in udaril z bičem po konjih. Vsled tega so se konji splašili in dirjali na Dunajsko cesto. Zarkl je držal konje z vajati nazaj kolikor je mogel. Med dirkanjem so začeli padati z voza štedilniki, kar je konje še bolj splašilo. Pred hišo št. 11 je zadel desni konj z glavo v kandelaber in padel na tla in se potolkel. Pri vozu so se potrla 3 kolesa, druge nesreče se pa ni pripetilo.

S ceste. V petek zvečer je nek hlapec po Glincah tako naglo in neprevidno drvil, da je zadel pred Jelačinovo filijalko v kandelaber, ga podrl in svetilko razdrobil. Tudi konj in voz sta se pri tem znatno poškodovala, hlapec pa je vsled sunka padel z voza in nezavesten obležal. Usmiljeni ljudje so ga naložili na voz in oddali potem vse skupaj gospodarju, nekemu sodavičarju. — Istega dne je gnil nek vojaški sluga po Wolfvovi ulici častnikovega konja za brzdo. Konj se je bil nečesa ustrašil, poskočil in pri tem potrgal jermena. Ko je bil prost, je zdiral do Marijinega trga, kjer ga je ustavil kočijaž Jožef Wetli in ga izročil slugi nazaj.

Prijeti tatli. Pred nekaj dnevi je bila hlapcu Alojziju Janežiču iz nekega hleva v Metelkovi ulici ukradena denarnica, v kateri je imel okrog 18 K denarja. Tatvine je bila sumljiva 18letna brezposelna Ernestina Hruška, rojena 1892 v Selški gori, pristojna v Mirno, okraj Novo mesto. Policija jo je aretovala, ker je sumljiva še drugih tatvin in jo je vkljub temu, da vse odločno taji, izročila deželnemu sodišču. Neki kuharici je bila v zavodu sv. Marte iz kovčega ukradena hranilnična knjižica »Ljudske posojilnice« in zelenkasto krilo. Policija je tudi v tem slučaju aretovala dozvedno tatino, 22letno brezposelno služkinjo Ano Bahčič, rodom iz Brežic, in jo izročila deželnemu sodišču.

Kolo ukradeno. V petek popoldne je bilo trgovcu Hermannu Grčarju v Ihanu ukradeno izpred trgovine novo, črno pleskano kolo. Tatvine je sumljiv nek okoli 15 let star nepoznan deček.

Pobegnil je iz svoje občine pod policijsko nadzorstvo stavljeni dninir Peter Svoljšak, roj. 1872 v Kotu ter pristojen v Staro Loko.

Surov izgnanec. Ko je v petek popoldne na Dunajski cesti službojoči stražnik ustavil 1866. leta v Šmartnem rojenega in v Moste pristojnega, iz mesta izgnanega Ivana Presetnika, se je začel ta varnostnemu organu postavljati po robu, a mu vse nič ni pomagalo in moral je rad ali nerad v policijski zapor, odkoder so ga pozneje preselili k sodišču.

Delavsko gibanje. V petek se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 46 Macedoncev, 7 Slovencev in 13 Hrvatov, 28 Hrvatov je prišlo pa iz Amerike. 215 Lahov se je odpeljalo v Budimpešto, na Dunaj in v Gradec. V Kočevje se je odpeljalo 32 laških oglarjev. V soboto se je odpeljalo v Ameriko 50 Macedoncev in 6 Slovencev, nazaj je pa prišlo 182 Hrvatov. — V nedeljo se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 76 Macedoncev in 14 Hrvatov. V Inomost se je peljalo 11, v Monakovo 17, v Halein pa 21 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Posestnikov sin Fran Strazišar je izgubil zavoj strešnega papirja. Ana Pavličeva je izgubila bankovec za 10 kron. Učenka Franciška Satlerjeva je izgubila ročno torbico, v kateri je imela žensko ročno delo, rokavice in nekaj denarja. — Natakariu Marija Skul je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja in dva zlata prstana, vredna 26 K. — Inženirjeva soproga g. Hermina Orel je izgubila torbico.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Jutri gostuje operna in operetna pevka gđc. N. Salidini na engagement v veliki pevski in igralski vlogi „Hane Glavarjeve“ v Leharjevi opereti „Vesela vdova“ (za par-abonente). — V četrtek se sezona zaključuje ter se poje zadnjič opereta „Vesela vdova“. Obenem ima gosp. Fran Bohuslav svoj častni večer. G. Bohuslav je inteligenten, marljiv umetnik, ki deluje že tri sezone z uspehom v dramih, operi in opereti ter si je pridobil splošne simpatije.

Slov. gledališče. Kristanova drama „Samosvoj“ je imela popoln uspeh. Pisatelj je bil trikrat poklican na oder. Poročilo sledi.

Dobrodelni koncert je bil v soboto v Unionu in sicer na korist društva za otroško varstvo. Svirala je Slov. filharmonija in sodelovala je baronica Vay-Mikes iz Budimpešte, ki se je izkazala kot odlična umetnica. Koncert je bil maloštevilno obiskan.

Glasbena Matica v Opatiji in na Sušaku.

Odkar stoji na čelu artističnega vodstva Glasbene Matice koncertni ravatelj Matej Hubad, se je ta naš veleodlični glasbeni zavod razcvetel in razvil do neverjetne višine, da danje, kjerkoli nastopi s svojim pevskim zborom, pravečate triumfe.

Slovenska pesem, preje znana, uvaževana in spoštovana zgolj pod slovensko domačo streho, je mahoma zaslovela daleč preko mej slovenske domovine ter pridobivala narodu slovenskemu ugled in veljavo ne samo med bližnjimi brati, nego tudi med tuji.

Cisto kulturna misija Glasbene Matice je pridobila tako tudi neke posebne vrste politični pomen, zakaj ni dvomiti, da, ugled in spoštovanje, ki ga je slovenska pesem izvajala narodu slovenskemu pred tuji svetom, ima vpliv tudi na ocenjevanje slovenskega naroda kot političnega faktorja. Narod, ki kulturno nekaj odtehta, uvažujejo in vpoštevajo tudi v politiki in naj tudi ni njegova zgolj politična potenca tako velika, da bi sama na sebi silila k uvaževanju.

Zato pravimo, da ni misija Glasbene Matice samo kulturne marveč obenem eminentno nacionalne važnosti, zakaj čim bolj se nas uvažuje na polju kulturnem, tem bolj narašča naša veljava tudi v političnem življenju.

Letos se je odločila Glasbena Matica, da ponese slavo pesmi slovenske doli na obale valovitega Kvarnera v Hrvaško Primorje — v solčnu Opatijo in staroslavni hrvaški Sušak.

190 pevcev in pevk in nad 300 drugega občinstva je v soboto jutraj odpeljal poseben vlak iz Ljubljane doli v kršno hrvaško Primorje, nad katerim mogočno kraljuje visoka Učka. Nebo sicer izletnikom ni bilo milo, toda to pevcem in pevkam ni kvarilo dobre volje, saj so se zavedali vsi, da se nahajajo na potu, ki vodi k zmagi in triumfu.

Tam pri Matuljah se je za trenotek zasvetilo nebo, za hip je začelo valovaječe morje v lesketajočih se solčnih pramenih, kakor da bi se to morje, zavito sicer v nepredorno meglo, za trenotek hotelo osvoboditi vseh spon ter pozdraviti apostole, ki prihajajo na njegove obale oznanjati evanجيل in slavo pesmi slovenske in v obče jugoslovanske.

Ob 3/4 na 11. je dospel vlak na reški kolodvor. Dasi je bilo, kakor da bi se bile odprle vse nebeske zatvorsnice, vendar se je zbralo na peronu lepo število reških hrvaških, srbskih in slovenskih rodoljubov, ki so prišli pozdraviti slovenske goste. Ob polu 12. je bil uradni sprejem v sijajnih prostorih »Hrvaške Citatonice« na Reki. Tu so izletnike najprvo sprejeli predstavitelji »Slovenskega bralnega in izobraževalnega društva« na Reki — predsednik g. Dušan Vilhar, podpredsednik g. Josip Bole in tajnik g. Hugon Hladak, ki so tudi sicer s pomočjo požrtvovalnih društevnikov storili vse, da napravijo svojim rojakom in rojakinjam bivanje na Reki kolikor mogoče prijetno in udobno.

Na to je slovenske goste pozdravil v imenu reških in sušaskih Hrvatov predsednik »Hrvaške Citatonice« g. Ivan Turković.

V vznesenih besedah je slavil hrvaško - slovensko bratstvo, ki je zalagal boljše bodočnosti obeh narodov, poudarjal, kako tesno so vezi, ki vežejo Slovence in Hrvate od pamtiveka, izražal svoje veselje, da mu je dana prijetna prilika pozdraviti drage slovenske goste v staroslavni nekdanji hrvaški, sedaj žal odtujenemu mestu Reki, kjer hrvaški živeli bije sedaj sličen boj z narodnimi nasprotniki kakor bratje Slovence v svoji lastni domovini, ter končno zaklical vsem, ki so prihili iz bratske Slovenije, da znova posvedoče slovensko - hrvaško krvno bratstvo, iskren

»dobro došli«. Njegovim besedam so sledile iskrene ovacije Slovence, v dvorani pa so zavrnili navdušeni klici »Živeli Slovence« s hrvaške in »Živeli bratje Hrvati« s slovenske strani.

Na pozdravu se je v imenu »Glasbene Matice« in Slovencev zahvalil g. dr. Vladimir Ravnihar. V svojem govoru je v kratkih obrisih očrtal namen in pomen »Glasbene Matice«, poudarjal njeno kulturno stremeljenje, da popularizira slovensko, jugoslovansko in vobče slovensko pesem, naglašal potrebo, da se Hrvati in Slovence, ki že od nekdaj žive drug poleg drugega kot pravi krvni bratje istih čustev in želja, čim najbolj kulturno zblizajo, kar ne more preprečiti nobena sila, opozarjal na slovensko in hrvaško pesem kot najuspešnejše sredstvo, da se doseže slovensko - hrvaško kulturno edinstvo ter izrekel globokočutečo zahvalo za pozdrav in za zares bratski sprejem, ki so ga priredili reški rodoljubi slovenskim izletnikom.

Znova so napolnili dvorano navdušeni živio-klici, dražestne hrvaške gospe in gospodične pa so jele deliti med goste duhteče kite cvetja, okrašenega s hrvaškimi in slovenskimi trobojnicami, na katerih se je blestel v zlatu napis »Hrvaška Citatonica 25./III. 1911.«

Po uradnem pozdravu so bili Slovence v stranskih čitalniških prostorih pogosteni s pristno hrvaško kapljico, z raznimi domačimi likerji in pecivom.

Opoldne so Slovence obedovali po raznih hotelih, ob pol 3. pa so se ukrcali na parnik ogrsko-hrvaške parobrodne družbe »Tatra« ter odplovili proti Voloskemu in Opatiji. Po daljši vožnji ob istreškem obrežju se je parnik ustavil v voloskem pristanišču, kjer je Slovence vzklik silnemu dežju pričakovala nepregledna množica ljudi.

Ko je jel govoriti svoj pozdravni govor deželni poslanec g. dr. Ivan Pošćić, je zavladala grobna tišina, slišati je bila samo zamolklo pljuskanje morskih valov.

V navdušenih, v srce segajočih besedah je slikal ljubezen in bratstvo, ki vlada med hrvaškimi in slovenskim narodom v Istriji, in ki je v zadnjem času napredovalo tako silno, da se v Istri že skoro lahko govori o hrvaško-slovenskem narodnem edinstvu. Z zadoščenjem je govornik poudarjal, da pomeni danes na kršni zemlji istrski Hrvat toliko, kakor Slovenec in narobe. To pa se je doseglo, ker je na vseh črtah vladala med Slovence in Hrvate v vseh vprašanjih popolna sloga in neizkaljeno soglasje. In to slogo in bratsko soglasje je prišla podkrepiti in ozačiti se »Glasbena Matica«. Toda v tem se ni izžepana misija Glasbene Matice. Ona si je nadelala še drugo vzvišeno nalogo: s slovensko in hrvaško pesmijo upoznati tuji svet, ki prihaja na oddih semkaj ob divno vznemirjujoče Učke gore na obrežje hrvaškega Kvarnera. Ta misija se bo gotovo v polni meri posrečila, zakaj sigurno je, da bo krasota in milina pesmi slovenske zadivila in očarala tudi srca, ki jim je sicer tuje naše življenje in čustvovanje. Govornik je koncem svojega govora poudarjal, da sprejemlje slov. goste vsa Opatija-Volosko z odprtimi rokami in da jim kliče iskreno: »dobro došli!«

V imenu Slovencev se je na presrečnem pozdravu zahvalil predsednik »Glasbene Matice« g. dr. Vladimir Ravnihar, ki je takisto v izbranih besedah slavil hrvaško-slovensko bratstvo.

Nato je parnik odrinil proti Opatiji, kjer so se izletniki izkrcali.

Pevci in pevke so se napotili k skupni vaji, ostali izletniki pa so si ogledali pri hotelu »Stephanie« akvarij, čegar vodstvo je dovolilo Slovence brezplačni vstop.

Koncert se je vršil v veliki dvorani hotela »Quarnero«.

Ogromna pravokotna, sijajno opremljena dvorana z galerijami na straneh in nad vhodom.

Koncert je bil napovedan ob 9., a že ob 8. se je jela polniti dvorana. Pred 9. je bila dvorana polna domačega in tujega občinstva. Češke in poljske letoviske kolonije so bile polnoštevilno zastopane, a bilo je tudi polno Nemcev, Madžarov, Italijanov, ki so morda prišli na koncert bolj iz radovednosti, zapuščali pa ga gotovo s čustvi zadovoljstva in resničnega umetniškega užitka. Izmed odličnjakov smo opazili opatijsko-voloskega župana g. dr. Stangerja, načelnika kopališke komisije, vsučiliškega profesorja g. dr. Glaxa, deželne poslance gg. dr. Anton Pošćića, dr. Dinka Trinajstića in dr. Gjuro Červarja, okrajnega glavarja g. barona Schmidt-Zabierowa, grofa Karolyija s soprogo in še mnogo drugih odličnih posetnikov.

Minister zunanjih del grof Aehrenthal, ki biva sedaj v Opatiji na letovišču, je kupil dve vstopnici, vendar pa se radi slabega vremena ni udeležil koncerta.

Točno ob 9. se je pričel koncert. Sijajno razsvetljena, do zadnjega kotička polna dvorana, je nudila pester, čaroben pogled. Nasproti vходу se je dvigal velik pevski oder, amfiteatralno zgrajen. Ko so pevci in pevke vstopili v dvorano in se jeli razvrščati po dvorani, so bili pozdravljeni z viharim aplavzom, ki pa je mahoma zamrl, čim je mojster Hubad dvignil dirigentsko svojo palico. Hipoma je nastal molk in z obrazov vseh prisotnih — bilo jih je pač nad 3000 — se je čitala napeta pozornost.

In zadoneli so prvi akordi, ubrani harmonični glasovi so zazibali ozračje, naraščali in pojemali, ves pevski zbor se je zdel kakor ena organska celota, ki sugestivno sledi vsakemu migljaju, vsaki kretnji svojega dirigenta Hubada. Ko je izvenela prva točka — Jenkov zbor »Tanana«, je bil že prebit led nezaupanja, ki je morda preje navdajal srce marsikaterega skeptika in pesimista. Viharini, minute trajajoči aplavz, je dokazoval, da je pevski zbor že s prvo svojo točko osvojil srca vseh poslušalcev. Umetniški užitek se je stopnjeval od točke do točke, nezaupnost se je umaknila divljenju in občudovanju, dokler se niso vsa ta čustva strnila v iskreno, globoko čuten občudovanje, ki se je polastilo z neodoljivo silo vsa občinstva.

Laiki smo v glasbi, toda duša naša je vendarle izpostavljena magičnemu vplivu glasbene umetnosti in ne more se ubraniti sugestivnemu njegovemu gospodstvu. Zato se bojimo, da bi besede naše, posvečene koncertu, ne izvenele v laški ditiramb koncertnim proizvodbam, ter s tem ne podale verne slike prireditelje same. Naj ima torej besedo strokovni izvestitelj, ki je nam poslal to-le poročilo:

»Izvajanje koncerta samega bilo je na tako visoki stopnji, da lahko trdimo, da je bilo malo koncertov, ki bi v izvajanju dosegli opatijskega, še manj takih, ki bi ga prekašali. Krasna dvorana, komoden oder, vse to je tako blagodejno vplivalo na pevce, da so z nenavadno eleganco sledili migljaju, celo pogledu svojega vodje M. Hubada. Ena duša, iste misli, ki so navdajale njega, so našle vernega in krepkega stvaritelja in izurjenega klesarja v zboru. Spored celega programa je nam večinoma že znan, prirasle so samo hrvaške in slovenske narodne pesmi, ter Schwabov koncertni valček »Dobro jutro«. Hrvške pesmi je harmonizoval Andel. Njegova harmonija zveni polno in ostaja zvesta do pičice narodni pesmi; najboljša je »Dragi je daleko«, ki nam zdi kot karakteristikon za vse one žalujoče in globoke hrvaške narodne pesmi, ki se morejo poroditi samo na nepreglednih planjavah, kjer ni nobenega izvoda, kjer ima monotonost svojo domeno. »Jesenske duge noči« je pri nas ena najbolj znanih hrvaških narodnih pesmi, odlikuje se z nekim posebno vrste zanosom. Tretja »Vanjkušac« (Igra kolo...) ne vsebuje nobenih misli, v njej najde izraza samo veselje in razposajenost, ki vlada pri narodnih plesih. Slovence pa že tudi poznamo in omenimo le toliko, da so napravile na raznarodno občinstvo velik vtisk. Najbolj pogodu jim je bila »Škrjanček...«, večnolepa »Luna sije« je dosegla tudi svoj namen, vesela in razposajena povpeka »Bratci veseli vsi« jim je pa pokazala narodovo dušo v trenutku, ko je prosta vseh skrbi in hoče samo veselja in zabave. Te tri pesmi je za koncert harmonizoval gosp. koncertni mojster Hubad, ki se tudi tukaj izkazuje kot pravi mojster-umetnik. Schwabov koncertni valček »Dobro jutro« je zelo ugajal, izvajanje je bilo prav dobro, ali lahko bi bilo še boljše, če bi ne bilo težko glede orkestra, ki je sicer izoboren, a ne vajan na pevce in pevci ne nani. Ploskanje, ki ga je izvala ta točka, kar se ni hotelo poleči, da se je moral ves valček ponavljati.

To poročilo je suho in kratko in glasilo bi se morda drugače, ako bi ga bil napisal laik, ki sicer ni podkovan v glasbeni umetnosti, a ima vendarle dovteto in čuteče srce za glasbo in je tudi pristopen njenim uplivom. Laik nič ne tehta, marveč da svobodno govori zgolj čustvom, ki jih je izval v njegovi notranjosti glasbeni umotvor. Zato je sodba strokovnjaka zgolj tehtajoča, dotim je sodba odvisna zgolj iz trenutne impresije.

Vtisk koncerta na občinstvo je bil brez dvoma velikanski. Veliki vtiski se semtertja dajo presojati po neznanjih, da, malenkostnih dogodiljih. Ko je zbor zapel Adamičeva »Pet najst let«, se je dvignil sredi dvorane distingviran tujec ter jel navdušeno ploskati in klicati »bravo, bravo, ein ausserordentlicher Genuss«. Po koncertu je prišel odlični Nemec k nekemu uglednemu Slovancu ter vzhiteno vzkliknil: »Izvrstno! Nisem verjel, da premore mali slovenski narod kaj takega, kar bi bilo v ponos in dika celo našemu cesarskemu Dunaju. Izoboren zbor, še izbornejši pevovodja, zato se mi čudi, da je uspeh popoln, zares popoln!«

Te besede pač zadostujejo, da ni potreba še posebe naglašati, da si je »Glasbena Matica« ne samo pred hrvaško-slovenskim, marveč tudi pred internacionalnim občinstvom v Opatiji izvojevala najlepši uspeh, da, pravcati triumf.

Med koncertom so koncertnemu vodju Hubadu poklonili velik lovorjev venec s hrvaškimi trobojnimi trakovi.

Ob pol 1. uri jutraj so se izletniki s parnikom vrnili na Reko.

Nedelja je bila posvečena Sušaku in Trsatu.

Na Sušaku so pričakovala Slovence ta le društva: pevsko društvo Jadranska vila, Slovensko bralno in izobraževalno društvo iz Reke, obrtno in delavsko društvo Sloga na Sušaku, Hrvatska čitaonica, Primorski Hrvat, pevsko društvo iz Trstata ter Trstatsko-Sušačka glasba. Zaradi slabega vremena pa je izpoved izostal. Ob 10. uri dopoldne je daroval peto mašo v frančiškanski cerkvi trstski župnik dr. Rački in staroslovenskem jeziku. Pri maši so peli pevci Glasbene Matice pod vodstvom g. M. Hubada. Orgljal je g. Jos. Pavčić. Po maši so se vsi izletniki ter gori imenovana društva zbrala v prostorni dvorani »Hrvaške čitaonice«, kjer je godba Slovence pozdravila z »Naprej zastava slave«. Pozdrav je govoril prvobornik Hrvatov g. dr. Linić, odgovoril mu je v navdušenih besedah predsednik g. dr. Ravnihar, nakar so pevci zapeli »Liepa naša domovina«, ljudstva je bilo zbrano na tisoče. Vsaka hiša je nosila hrvaško trobojnico, Po ogledu frankopanskega gradu in njegovih znamenitosti so Slovence odšli na Reko.

Dopolodne ob polu 4. je bil koncert na Sušaku v veliki dvorani hotela »Sušak«. Prostorna dvorana je bila do zadnjega kotička prenapolnjena, a mnogo občinstva je odšlo, ker niso več dobili prostora. Koncert je posetilo mnogo odličnjakov z Reke in Sušaka. Omenjamo tu samo poslanca Cezara Akačiča in viteza Gorupa-Slavinskega, ki je došel z vso svojo rodbino.

Koncert sam je bil na isti višini, kakor v Opatiji, navdušenje pa je bilo po možnosti še večje, saj so bratje Hrvatje naravnost kosali, da bi Slovence izkazali čim največje priznanje in pohvalo. Na koncertu je nastopila pevka »Glasbene Matice« gđc. Boletova s tremi samospevi, ki so občinstvo naravnost elektrizirali. Občinstvo jo je odlikovalo z viharim ploskanjem, odbor pa ji je izročil krasen sopek svežih rož. Mostru Hubadu so izročili za »Glasbeno Matico« srebrni lipov venec, ki ga je podarilo »Slovensko bralno in izobraževalno društvo«.

Slovenski izletniki so se odpeljali z Reke ob 8. uri 55 minut zvečer.

Ekскурzija »Glasbene Matice« na Reko in Opatijo pomenja nesporno v njenih anahih nov lovorjev list, za katerega pa gre brez dvoma prva zasluga požrtvovalnemu in nevtrudnemu koncertnemu vodju g. Hubadu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Klerikalna ljubezen za Idrijo in za obrtništvo.

Idrija 27. marca. Ljubljanski klerikalni podjetnik Lončarić je začel danes podirati tu v imenu deželnega odbora železnobetonsko klet Kobalovo. Nemiljiv dokaz je to klerikalne ljubezni do obrtništva.

Parlament razpuščen.

Dunaj 27. marca. Ministrski predsednik Bienerth je bil včeraj pri cesarju v poldrugo uro trajajoči avdienci. Iz poslanskih krogov je izvedel naš dunajski urednik, da je ministrski predsednik baron Bienerth nekaterim poslancem že zaupno povedal, da bo parlament še danes razpuščen, in da bo razpust parlamenta uradno razglašen še danes, najkasneje pa jutri.

Zadnji trenutki.

Dunaj 27. marca. Danes dopoldan ob pol 11. se je vršila seja budgetnega odseka. Iz početka se je razvila dolgotrajna živahna formalna debata o tem, ali bo imel danes popoldan budgetni odsek opoldansko pavzo ali ne. Po dolgi debati je napravil temu razmotrivanju konec predsednik Chiari, ki je izjavil, da bo imel odsek opoldansko pavzo med 1. in 3. Kot prvi govornik je nastopil nato poslanec Spaček, ki je govoril cel dopoldan do 1. na kar je bila seja prekinjena.

Pred sejo bančnega odsega je imel ministrski predsednik Bienerth konferenco z načelnikom odseka baronom Chiarijem.

Popoldan ob pol 3. se vrši zopet konferenca načelnikov strank večine, na katero pridejo tudi ministri, ter bo konferenci predsedoval ministrski predsednik Bienerth.

V poslanskih krogih vlada še vedno prepričanje, da se da situacija urediti posebno ker se je še dopoldan govorilo, da je vlada včeraj iznova

poskusila pregovoriti poslance slovenske opozicije, da naj prenehajo z odporom.

Poslanec Stapinski, predsednik »Poljske ljudske stranke« je izjavil tudi, da razpust poslanske zbornice nikakor ni potreben.

V parlamentu se opaža splošna utrujenost in zelo mlačno razpoloženje. Večina je še skoro popolnoma obupana.

Vlada bi s pomočjo § 14. uredila po 1. aprilu različne zadeve, tako predvsem državni proračun, reformo osebnodohodninskega davka, davka na zganje in 76 milijonsko posojilo.

Katera vlada pa bi to izvedla, to je danes še zelo dvomljivo, ker sta v Bienerthovem kabinetu dva parlamentarna ministra dr. Weisskirchner in dr. Glombinski, ki bi se gotovo ne upala podpisati cesarskih naredb na podlagi § 14. Demisija teh ministrov bi imela za posledico demisijo celega kabineta.

Najbrže so storjeni vsi potrebni koraki za rekonstrukcijo kabineta, ki bi sestojal iz novih uradniških ministrov. V kulorju zbornice se ventilira možnost, da parlament danes še ne bo razpuščen, marveč da bo zasedanje zbornice samo zaključeno in bo sledil razpust 1. aprila.

Na vsak način je gotovo, da se moramo pripraviti na nove volitve. In kakor vedno so s tem že pričeli klerikalci. Češki klerikalci so namreč imeli včeraj osem volilnih shodov, na katerih sta govorila poslanec Šraměk in Šilinger. Klerikalni »Slovenski klub« je imel danes dopoludne sejo, v kateri so poslanci govorili o osnovah klerikalnega manifesta na klerikalne slovenske volilce.

Danes popoldne ob dveh ima parlamentarna komisija »Slovenske Enote« sejo, v kateri se bo posvetovalo o vseh ukrepih za bodočnost.

Dunaj, 27. marca. Ravno so se s sestali v salonu predsednika zbornice Pattaia načelniki strank večine, katerim je naznanil min. predsednik baron Bienerth, da je od cesarja pooblaščen, da ustavi danes ob petih popoldne vsako nadaljnje delov parlamenta, da bo tedaj državni zbor odgođen. Jutri naznani oficialno odgoditev parlamenta predsednikom obeh zbornic. Razpust drž. zbora sledi potem v malo dneh.

Požar v papirnici.

Gradee, 27. marca. Danes ponoči je izbruhnil požar v tovarni Leykam — Josefthal v Gratweiru. Požar se je grozivo hitro razširil in je mogla graška požarna bramba šele ob treh ponoči omejiti razširjenje požarja.

Ustaja v Albaniji.

Cetinje, 27. marca. Pet kilometrov od meje so se spopadli albanski ustaši s turškimi vojaki. Albanci so zavzeli par obmejnih trdnjav in pregnali turške vojake. Iz Tuze je prišel na pomoč en bataljon turške pehote in vnela se je huda bitka, katere izid pa še ni znan.

Novo italijansko ministrstvo.

Rim, 27. marca. Novo italijansko ministrstvo Giolitti je perfektno. V kabinet vstopi: Bissalati kot poljedelski minister. V petek ali soboto se predstavi novo ministrstvo zbornice.

Italijanski jubilej.

Rim, 27. marca. Danes ob polnoči je naznanil strel začetek italijanskih jubilejnih slavnosti. Vse mesto je krasno iluminirano in tisočglavna množica polni ceste. Kraljico, ki je obiskala gledališče v Konstanci, je ljudstvo živahno aklamiralo. Na tisoče in tisoče ljudi je na cesti in vojaške godbe igrajo patriotične pesmi. Vse hiše so okrašene.

Zemstva v zahodnih ruskih gubernijah.

Petrograd, 27. marca. Na carjev ukaz sta bila včeraj državni svet in дума na tri dni odgođena, vsled česar se morejo novi zakoni uveljaviti potom samostojnih carjevih ukazov. To se je tudi že izvršilo s tem, da je bila uvedena za zahodne ruske gubernije ustava zemstev. V naprednih vrstah vlada zaradi tega velikansko gorčenje in Gučkov se je odpovedal predsedstvu dume. Oktobristi pripravljajo protest proti taki rešitvi vprašanja zemstev.

Rusko - kitajski spor.

Petrograd, 27. marca. Ruska vlada je izročila kitajskemu kabinetu tretji ultimatum ter zahteva točen odgovor do 28. t. m., sicer bi morala nastopiti s najhujšimi represalijami.

Peking, 27. marca. Zunanje ministrstvo je dalo danes dopoludne ruskemu poslaniku popolnoma zadovoljiv definitiven odgovor na vse ruske zahteve. Če je ta vest resnična, je v tem končan rusko - kitajski spor.

Zdravstveno stanje ruskega znanja.

London, 27. marca. Kakor zatrjujejo iz Petrograda dole brzojavke, se je zdravstveno stanje ruskega znanja ministra Sazanova tekom včerajšnjega dneva znatno poslabšalo.

Gospodarstvo.

Občni zbor delničarjev Jadranske banke v Trstu. Kakor smo že sporočili, vršil se je v soboto, dne 18. tekočega meseca ob 6:30 uri zvečer v prostorih banke V. redni občni zbor delničarjev gori navedenega zaroda. Zborovanje je otvoril v odsotnosti predsednika g. Ivana Manšoja, podpredsednik g. dr. Gustav Gregorin, ki je konstatiral, da je bil občni zbor pravilno sklican in da je z ozirom na zastopano število delnic (5840 delnic s 378 glasovi), sklepčen. Gospod podpredsednik je pozdravil navzoče delničarje, ki so se v obilnem številu udeležili obnega zbora, predstavil zastopnika c. kr. vlade, c. kr. okrajnega glavarja g. Ed. Fabianija, in c. kr. notarja g. dr. G. Zencoviča ter poročal o poslovanju banke v minolem letu. Iz tega poročila razvidimo, da je Jadranska banka o minolem letu povabila delniško glavnico na K 3.000.000 in K 4.000.000 in v tem letu od kron 1.000.000 na K 6.000.000, kateri znesek je že danes popolnoma vplačan. Dve emisiji sta imeli izredno lep uspeh, kar najbolje priča o zaupanju nerodajnih krogov v ta naš zavod.

Filijalka v Opatiji dobro uspeva in tudi glede filijalke v Ljubljani, ki je bila to leto ustanovljena s tem, da e naš zavod prevzel poslovanje »Trgovsko obrtna banka« v Ljubljani, e pričakovati, da bo dobro izpolnjevala svojo nalogo. Ustanovljenje naše filijalke v Ljubljani je bilo od merolajnih krogov ljubljanskih navdušeno pozdravljeno in g. podpredsednik itira tudi tozadevna poročila glavnih ljubljanskih listov, ki se izražajo elo simpatično o »Jadranski banki«.

Avstrijske parobrodno društvo Dalmatiae, pri katerem je »Jadranska banka« že od začetka sodelovala, e stopilo lansko leto v novo ero. Porčilo se je, dobiti od vlade, ki si je benem zagotovila večji vpliv na pravo podjetja, nove ugodnosti, premeniti popolnoma statut društva u sanirati društvo tako, da je pričakovati že to leto lepega uspeha in malu tudi dobrega obrestovanja deliške glavnice. Moramo tudi naglasi, da je vlada imenovala našega avnateja, g. Maksa Antića, prednikom društva »Dalmatiae« in je tem tudi dokumentirala zaupanje nerodajnih državnih krogov v naš zavod.

Tudi šp. in kom. družba »Balanc« lepo napreduje in se spremeni o leto v delniško družbo s kapitalom 100.000 K.

Omeniti moramo tudi, da je bila »Jadranska banka« oficijelno vsprea v konzorej za oddajo 4 odstot. avstrijske kronske rente pri vseh misijah leta 1910 in tudi to leto pri misiji 118.695.000 K.

Skupni promet v minolem letu naša K 756.459.897-64, čisti dobiček a K 349.541-2 (nasproti lanskemu a K 91.726-20 več) kar odgovarja 37% obrestovanju deliške glavnice. Rezervni fond se uarastl z dotajjo iz čistega dobička za leto 1910 a K 338.000— in se povisajo z ažen V. emisije delnic za približno adajalni K 109.000—.

Podpredsednik g. dr. Gregorin je zaključil svoj nagovor prosil avzoče delničarje, da ohranijo svoje rijateljstvo in simpatije našemu zavodu tudi za naprej in da podpirajo tem delovanju upravnega sveta in avnatejstva.

V smislu pravil je imenoval g. podpredsednik kakor skrutinatorja elničarja gg. Candolinija in Kokalja, kakor verifikatorja zadisnika gg. Harlovića in Kalitra in kakor zapisničarja podravatelja banke g. Skorkovskega. Na predlog delničarja g. Kalitra se letno poročilo — z ozirom na o, da ima že vsak delničar poročilo v oki —, ni citalo.

Čista bilanca 31. decembra 1910 kazuje sledeče številke: Aktiv: gotovina v blagajni K 233.430-83, enice K 2.895.869-10, vrednosti papirji K 641.630-20, konzorcijski posli K 95.999-65, dolžniki K 11.354.959-50, aneno poslojje K 257.449-67, inventar K 48.925-58 skupno 15.428.264 K 3 vin. Pasiva: Delniška glavnica K 4.000.000—, rezervni fond kron 66.987-50, vloge K 3.504.187-98, upiki K 6.877.846-95, transitive obreiti K 55.165-44, trate K 374.489-74, edvignjena dividenda K 481—, isti dobiček K 349.541-92, skupno K 15.428.264-53.

Član nadzorstvenega sveta gosp. lica kar je poročal, da je nadzor, vet bilanco točno pregledal in jo nalv v popolnem redu. — Predlagal je, a se podeli upravnemu svetu absolutorij in da se vsprejme predlog tega glede razdelitve čistega dobička.

Ta predlog se enoglasno sprejema, vsled česar se izplača za l. 1910 odstotna dividenda t. j. 24 K po delici, pričeni od l. prih. meseca t. l. Na predlog delničarja g. Kalitra so bili za leto 1911 zopet enoglasno izvoljeni isti gospodje v nadzorstveni svet banke.

Predlog upravnega sveta za pavšanje delniške glavnice na 12.000.000 kron in s tem spojeni predlog glede spremembe pravil, sta bila enoglasno vsprejeta. Obenem je pooblastil občni zbor upravni svet, da izvrši povšanje kapitala, po lastni razsodnosti ali deloma, ali na enkrat in da sam določi pogoje tozadevne emisije.

Ker ni bilo nobenih drugih predlogov je podpredsednik g. dr. Gustav Gregorin zaključil zborovanje in se ponovno zahvalil gg. delničarjem na zanimanju za zavod.

Prodaja jelovega in smrekovega lesa. Deželna vlada v Sarajevu proda iz gozdnih okolišev: Vrbanja, Bijela in Ugar. okraj Kotor Varoš in Travnik približno 1.416.000 m³ jelovega in smrekovega esa. Sprejmejo se samo pisnene ponudbe, ki jih je vložiti pri c. kr. deželni vladi v Sarajevu do dne 24. maja 1911, 11. ure dopoldne. Razglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice interesentom na vpogled.

Pri c. kr. državno - železniškem ravnateljstvu v Trstu se odda dobava strojnih oprav za železniške delavnice in kurilnice za leto 1911. Podrobne določbe so vsebinjene v časopisih: »Österr. Zentralanzeiger für das öffentliche Lieferungs-wesen«, »Observatore Triestino«, »Laibacher Zeitung«, »Avvisatore Dalmato«, »Wiener Zeitung« in »Verordnungsblatt für Eisenbahnen und Schiffahrt« in se tudi zvedo pri c. kr. državno-železniškem ravnateljstvu v Trstu soba št. 124.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Specialiteta, edina slovanska ura za tolovec.

Ljubljana H. Suttner Ljubljana
Mestni trg Sv. Petra cesta

Berzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 27. marca 1911.

Mednarodni papirji.	Denarji	Blagova
4% mejeva renta	92-95	93-15
4 1/2% srebrna renta	96-70	96-90
4% avstr. kronska renta	92-95	93-15
4% ogr.	91-55	91-75
4% kranjsko deželno posojilo	95—	96—
4% k. o. češke dež. banke	94—	95—

Srečke.	214-50	220-50
Srečke iz l. 1860	311—	317—
„ 1864	355-75	161-75
„ tiske	298—	304—
„ zemeljske l. izdaje	284-75	290-75
„ „ „	252—	258—
„ ogrske hipotečne	530—	540—
„ dun. komunalne	531—	541—
„ avstr. kreditne	85-75	91-75
„ ljubljanske	74—	80—
„ avstr. rdeč. križa	42—	48—
„ ogr.	35—	39—
„ bazilika	254-75	257-75
„ turške		

Valute.	11-37	11-39
Cekni	117-42	117-62
Frankl	95-17	95-27
Lire	94-60	94-80
Rublj	253-25	254-25

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 27. marca 1911.

Termin.

Pšenica za april 1911	za 50 kg	11-68
„ „ oktober 1911	za 50 kg	10-84
Rž za april 1911	za 50 kg	8-18
Koruz za majnik 1911	za 50 kg	5-61
Oves za april 1911	za 50 kg	8-51

Trdneje.

Išče se milijonski dedič.

ki bi mesto vstopnine na veliko ljudsko veselico, ki bo v soboto, 1. aprila v Narodnem domu na Korist dijaškega podpornega društva »Domovina«, temu društvu hotel nakloniti en milijon kron.

Slovensko deželno gledališče v Ljubljani.

št. 128. (Par). Drž. predat. 2122.

V torek, dne 28. marca 1911.

Gostovanje operne in operetne pevke gđe. N. Saldini.

Vesela vdova.

Opereta v treh dejanjih. — Po tuji ideji spisal Viktor Léon in Leo Stein. — Poslovenil Milan Pregelj. Uglasbil Franc Léhar. — Kapelnik E. Czajaneč.

Blagajnica se odpre ob 7. uri.

Začetek ob 7 1/2. uri. Konec po 10.

Zadnja predstava bo v četrtek 30. marca 1911.

Meteorološko poročilo.

Vrtna nad morjem 304-2. Srednji zračni tlak 736-0 mm

marca	čas opazovanja	stanje barometra v 10 m	temperatura v C	vetri	Nebo
25.	2. pop. 9. zv.	723 8 724 2	7-1 6-0	sl. svzh	dež
26.	7. zj.	725 6	5-7	„	„
27.	2. pop. 9. zv.	727-7 729-9	8-7 8-7	sr. svzhod sr. vzhod	„
27.	7. zj.	735-4	3-9	sl. svzh.	megleno

Srednja predčerašnja temperatura 6-0°, norm. 5-4° in včerašnja 7-7°, norm. 5-6°. Padavina v 24 urah 22-7 mm in 21-1 mm

Božna zadruga brivcev, irerjev in lasničarjev v Ljubljani naznanja žalostno vest, da je njen dolgoletni član gospod

Josip Mohar
brivski mojster v Ljubljani

dne 26. marca t. l. ob 11. dopoldne preminil.

Pogreb preminulega bo dne 28. marca 1911 ob 3. popoldne iz hiše žalosti Radečkega cesta 12.

V Ljubljani, 27. marca 1911.

Načelstvo.

Namesto vsakega drugega obvestila.

Podrim srcem naznanjamo v imenu njenega sinčka **Jankota Gregorec** vsem sorodnikom tužno vest, da mu je ljubljena mamica, oziroma hčerka; sestra, svakinja in teta, gospa

Štefanija Gregorec roj. Šusteršič
vdova

po dolgi, mučni bolezni v 27. letu mirno preminula. 1147

Pogreb nepozabne rajke se vrši v torek, dne 28. t. m. popoldne ob 5. uri iz hiše žalosti, Salendrova ulica št. 4 k Sv. Križu.

Posmrtna maše se bodo brale v več cerkvah.

Bodi ji blag spomin.

V Ljubljani, dne 27. marca 1911.

Žalnoči ostali.

Zahvala.

Med dolgo boleznijo in povodom smrti naše predrage iskreno ljubljene soproje, oziroma dobre matere, sestre in tete, gospe

Terezije Štibernik
gostilničarke

smo dobili toliko iskrenega sočutja, da nismo v staru se vsakemu posebej zahvaliti za izraženo sočutje. Zahvaljujemo se tem potom iz celega srca za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in za tolažbo ob prerano odprtem grobu.

V Ljubljani, 24. marca 1911.

Žalujoča rodbina Štibernikova.

Izvošček išče stanovanje s blevom.

Naslov v upravnistvu »Slov. Naroda«.

Učenec

z dežele, s primerno šolsko izobrazbo se sprejme v špecerijsko trgovino

Franc Čučinar, Ljubljana, pri Dolenskem mostu. 1144

Prvi slovenski izprašani optik in strokovnjak Dragotin Jurman

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Milijon sadnih drevce.

(Razpošiljanje se je pričelo in traja do začetka maja.) Jabolka, hruške, orehi, breskve, domači kostanj, češnje, češnje, marelice itd., kom. od K 1— naprej. 100 kom. visokostebelnih jablan od K 25— naprej. 200.000 kom. **lepotnih in drevorednih drevce**, kom. od 60 h naprej. 2 milijona različnih **lepotnih grmov**, 100 komadov K 15—, 20 milijonov **akacij** in **gledicij**, za 1000 kom. od K 10—75. 15 milij. **gozdnih sadik**: smrek, borovec, hrastov itd., 1000 kom. od K 2—20. **Pasmena perutnina** in nje jajca za leženje, 20 najpreizkušenejših pasem, dalje tudi fazani za lov. Na zahtevo ilustriran cenovnik zastoj. 1105

Grofa Žige Batthyanyja grašč. uprava, Čendlak pri Radgoni.

Jako zanimiv, zabaven in poučen

list s slikami

je

Ilustrovani Tednik

ki izhaja vsak petek, ter stane .: četrt letno le 1-80 K. ::

Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in inserirajte v njem! Naslov: **Ilustrovani tednik, Ljubljana.** 763

VABILO

občnemu zboru Posojilnice v Zagorju ob Savi

registr. zadruge z neomejeno zavezo kateri se bode vršil

dne 6. aprila 1911

ob 4. popoldne v posojilniški pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računov za leto 1910 in razdelitev čistega dobička.
3. Prečitane revizijskega poročila, zveznega revizorja.
4. Izvolitev računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
5. Slučajnosti.

1146

Načelstvo.

Resna ženitna ponudba.

Trgovca 28 let star, v mestu, z jako dobro idočo trgovino z mešanim blagom, s premoženjem od 35.000 do 40.000 K, želi gospodično, katera ima v resnici veselje do trgovine, si želi srečen dom in ima premoženja 20.000 do 30.000 K, eventualno tudi vdovo, takoj poročiti. Anonimna pisma so brez pomena. — Tajnost pod častno besedo. 1083

Samo resne ponudbe blagovolijo se odposlati pod šifro „najdena sreča“ na uprav. »Slovenskega Naroda.“

Poslano.

Podpisane potrjujejo, da smo s tvrdko

M. Korjan, Sv. Petra cesta 18

za po meri narejene steznike, izraščene kakor tovarniške,

kar najbolj zadovoljne, ker so moderni, trpežni kakor tudi po solidnih cenah. Bile smo v vsakem oziru dobro postrežene, vsled tega jo vsem cenj. damam tu kakor na deželi najtepleje priporočamo. 1145

J. Blaz, Poljanski nasip 4; g. Požgaj, Salendrova ulica 6; J. Zakotnik, Konjice; M. Koritnik, Postojna.

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj 1106

Fran Vidmar, krojaški mojster v Železnikih.

Učenec

zmožen obeh deželnih jezikov, se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom

Kje, pove upravnistvo »Sl. Naroda«.

Trgovski sotrudnik

izurjen v papirni stroki, z daljšo prakso, želi svojo službo premeniti. — Vstopi tudi kot knjigovodja v trgovino ali k sličnim podjetjem. Prijazne ponudbe naj se blagovolijo poslati na upravnistvo »Slovenskega Naroda« pod „Stalno št. 100“. 1140

Iščeta se

2 žagarja

(ena družina), za vodno žago na dva jarma in mlin. Mesto se lahko nastopi takoj. — Ponudbe na upravo parne pilane A. Bačič, Gomirje, Hrvaško.

Proda se čisto novo

motorno kolo

»Neckarsulm« lahkega tipa, z dvojno prestavo, prostim tekom, najnovejšega sistema (model 1911) v zavodu za tehnične in električne naprave, Dunajska cesta 22. 1117

Večje industrijalno podjetje išče dva izurjena

knjigovodja.

Refektira se samo na dobro kvalificirane moči. — Ponudbe naj se vpošljejo pod naslovom „Knjigovodja“ na upravnistvo »Slov. Naroda«. 1122

Kavarna LEON

na Starem trgu št. 30

„ je kakor navadno „

vso noč odprta.

Za obilen obisk se priporočata

Leon in Fani Pogačnik.

Ženitna ponudba.

Mlad inteligenten posestnik, čedne zunanjosti in blagega, mirnega značaja, v prijaznem kraju s čistim letnim dohodkom do 6000 K, želi spoznati zdravo, sebi primerno gospico s srčno oliko 20 do 30 let stare, ki ima veselje do trgovine ter lastno premoženje oziro. doto, koja je navesti. Le resne zaupne ponudbe na upravnistvo „Slov. Naroda“ pod šifro „za industrijo 50.000“. 1056

„SLAVIJA“

.. - .. vzajemne zavarovalna banka v Pragi. .. - ..

Rezervni fond K 48.812.787—, — izplačane odškodnine in kapitalije K 109.356.800—.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa posojila daj

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Cigar pisarno so v lastnej bapneji hiši

v Gosposki ulici šte. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 94 vplačili

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkalkulneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Nizke cene!

Novosti manufakturnega in mrdnega blaga!

Talijanske uzice!

LENASI & GERKMAN.

• Ljubljana •
Srižarjeva ulica 4.

&

Vsotec razvoren.

1/2 litra vipavca?

TÖRLEY

TALISMAN
CASINO RÉSERVÉ

3091

Lekarnarja **A. THIERRYJA BALZAM**

Edino pristno v celotni znanosti kot varstveno znamko. OBLASTVENO VAROVANO.
Vsako popačenje, ponaredba in razpečevanje drugega balzama s zmotno podobnimi
znankami se kazensko sodno zasleduje in strogo kaznuje. Zanesljivega zdravilnega učinka pri
vseh obolenjih dihal, kašlju, izcedku iz nosu, gripavi, kašlju v požirnihi, prsni bole-
činam, pljučni bolezni, slasti pri influenci, žlednih boleznih, vnetju jeter in vranice,
pomanjkanju slasti, slabem prebavljanju, sagatenju, zobobola in ostalih boleznih, tiganju po
udih, opeklinam, izpuščajem itd. 12/2 ali 8/1, ali 1 Specialna steklenica K 5.—

Lekarnarja **A. THIERRYJA**
edino pristno
centifolijsko mazilo
Zanesljivo najgostejšega zdravilnega učinka pri ranah, oteklinah ra-
nitvah, vnetjih, gnojilnih, odstrani vse tuje tvarine in dela
celo boleče operacije nepotrebne. Zdravilno pri še tako starih ranah
in tako dalje. 2 Skatljici stanica K 3.—
Bodite se v lekarni pri „Angolu varbu“ ADOLF THIERRY v Prilgradi pri ROGAČU.
Bodite po skro vsih lekarnah. Na debelo v trgovinah za medicinske droge. 1035

Oglejte si! veliko zalogo koles z originalno znamko

„Puch 1911“
pri Fr. Čudnu, trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica — samo nasproti frančiškanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od K 110 — naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev:

Singer in Ringschiff.

Pouk za vezenje s strojem brezplačno. 918

Ceniki zastoj in poštnino preste.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Opr. štev. 1738.

Natečaj

za spomenik Dositiju Obradoviću.

Občina mesta Belgrada razpisuje natečaj za izvedbo spomenika Dosi-
tiju Obradoviću pod temile pogoji:

- 1.) Natečaja se morejo udeležiti samo jugoslovanski umetniki.
- 2.) Glede izvedbe spomenika je dana umetnikom svobodna invencija
- 3.) Spomenik se ima postaviti na projektovanem velikem trgu na Te-
razijah, o katerem se lahko dobe potrebni podatki pri belgradski mestni občini.
- 4.) Celokupni stroški spomenika ne smejo prekoračiti 40.000 dinarjev.
- 5.) Načrte za spomenik je treba predložiti najkasneje do 15. aprila t. l.
(to je 28. aprila t. l. po novem stilu), a spomenik se mora izdelati in po-
staviti do 30. avgusta t. l. (to je do 12. septembra t. l.)
- 6.) Načrti se bodo odlikovali s tremi nagradami. Prva nagrada znaša
1000 dinarjev, druga 700 dinarjev, tretja pa 500 dinarjev. — Nagradjeni načrti
ostanejo svojina belgradske občine. — Kdor dobi prvo nagrado, temu se poveri
izvršitev spomenika.
- 7.) Načrti pod šifro se naj pošljejo gospodu predsedniku občine
belgradske.
- 8.) Ocenjevalni odbor (jury) tvorijo: Andra Stefanović, vseučiliški pro-
fesor, dr. Bogdan Gavrilović, vseučiliški rektor, Bogdan Popović, vseučiliški
profesor, Pavle Jovanović, akad. slikar, Ljubomir Davidović, predsednik (župan)
belgradske občine, dr. Vlada Petković, vseučiliški docent, ter ravnatelj vseh
tehničnih občinskih oddelkov.

Županstvo kraljevega stolnega mesta Belgrad,

dne 2. marca (15. marca) 1911.

Župan: Ljubomir Davidović.

Kupi so
knjiga „Socijalizam“

spisal dr. Krek. — Ponudbe z navedbo cene
pod „Akademio 2 7307“ na trdsko
senzitivno & Vogler, d. d. Dunaj 12. 1077

Dama
ki ji je kaj težje na
zdravem negovanju kože,
zlasti ki hoče odpraviti
pege kakor tudi dobiti in
ohraniti nežno mehko kožo
se umiva le z 491
litijim mlečnim mi-
lom s konjickom
Krem po 80 v se dobi
v vseh lekarnah drogerijah (Znamka lesen konjček).
in trgovinah s parfumi. Dergmann in Kemp, Beča n. L.

Za slabokrvne in prebolele
je zdravniško priporočeno črno dal-
matinsko vino 233

Kuč

najboljše sredstvo.

4 steklenice (5 kg) franko K 4.—

Br. Novakovič, Ljubljana.

ZVEZDNA TKANINA

z znamko repate zvezde

je najboljše blago

za obleke in perilo. 402

Specijalna trgovina

! z izbranimi parfumi !

! in rokavicami !

Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

697 Za obila naročila se priporoča

OTILIJA BRAČKO.

Kri! 50% prihranka
in okusen zajtrk

dosežejo, dobe oni, ki
mesto kave, čaja, kakaa,
sladne kave, Puro, Sema-
tose, Samatogena, redilnih
sol, mesnega izvlečka, ju-
šnih zabel, otroške moke
itd. pije 1024

Sladin je dr. pl. Trnkoczya sladni čaj.

Povsod 1/2 kg zavitek 50 h.

Tudi pri trgovcih. Po pošti

(najmanj 5 zavitekov) pri le-

karnarju Trnkoczyu v Ljub-

ljani, Kranjsko. — Glavne zaloge: Dunaj,

lekarne Trnkoczy: Schönbrunnerstr. 109,

Josefsplatzstr. 30,

Rudolfplatz str. 14,

V Gradcu, Sackstr. 3.

Moč!

Zdravje!

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova ul. št. 5.

priporoča svojo bogato zalogo

najmodernejših, najfinjših

kožuhovin,

klobukov

in čepic. 241

Prevzema tudi vsa v to vrsto spada-

joča popravila proti najnižji ceni.

Kupuje tudi vsakovrstne kožo div-

jačino in jih najbolje plačuje.

Blago ceno in solidno.

V. č. livarnica na Če. nem spreje e akorej za trajno

več livarjev

za delo pri stružnici (Bankarbeit).

Prijave sprejema Rudolf Mosse, Prag, Prikopy 6 pod šifro „Danernd 3335“.

Najboljše za želodec.

Lekarnarja Schaumanna

želodčna sol in želodčno solne pastilje

so sredstvo, ki se že skoro 30 let kaže kot jako dobro

proti želodčnim bolečinam, motenju prebave in hujšanju.

Schaumannova želodčna sol

Skatljica K 150, želodčno solne pastilje K 150 Skatljica. : : : : : Pošlje se po povzetju od 2 skatljici naprej.

Lekarna Schaumann, Stockerau pri Dunaju.

Debiva se v vseh lekarnah in drogerijah. 20

Neprimeren učinek.

Št. 9754.

RAZGLAS.

V svrhu dobave potrebne notranje šolske opreme za novo šolo na Prutah

vršila se bode pri podpisnem mestnem magistratu v prostorih stavbnega urada

dne 11. aprila t. l. ob 9. dopoldne

javna pismena ponudbena razprava.

Kolekovane ponudbe, katere je opremiti s 5% nim, na podlagi proraču-
njene skupne ponudbene svote določenim vadijem in v katerih morajo biti po-
samezne cene in skupni stroški navedeni v številkah in besedah, vlagati je do
določenega roka pri mestnem stavbnem uradu, kjer so tudi načrti, proračun,
stavbni pogoji in vsi drugi pripomočki ob navadnih uradnih urah na vpogled
razglašeni.

Na ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale pogojem razpisa, ali ka-
tere se bodo pogojno glasile, potem take, ki bi bile prekasno vložene, se ne
bode oziralo.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 23. marca 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Proda se pod ugodnimi pogoji:

Lepo arondirano posestvo

z obširnimi gospodarskim poslopjem, velikimi skladišči s prizidano vilo; posestvo
je deloma zaraščeno s smrekami in hrasti, večinoma pa je travnik ob vodi
Gradašci blizu Viške cerkve; tudi je že parcelirano in ugodno za stavbo hiš.

Nova enonadstropna hiša

na Selu pri Ljubljani ob Poljski cesti iz Zaloške ceste proti kemični tovarni.

Dve veliki parceli

v mestnem logu ob Malem grabnu, pripravni za stavbo delavskih hiš.

Vila tik ljubljanskega pomertja

ob Delenjski cesti s prodajalno in lepimi skladišči.

Lepo arondirano posestvo

s hišo in gospodarskimi poslopiji v najlepšem kraju Ljubljane; v hiši se izvr-
šuje že mnogo let gostilniška obrt, mnogo obiskana gostilna.

Lepo posestvo v Drnovci blizu Vač,

obsegajoče 63 oralov njiv, travnikov, vrtov, gozda, z dvema hišama, obširnimi
gospodarskimi poslopiji, redi se lahko 20 glav goveje živine, 200 ovac in 100
ščetinarjev; komaj nekaj minut od posestva se nahaja mlekarana.

Lepo posestvo na Kresniškem vrhu

blizu Litje, večinoma gozd, pa tudi ajrve in travniki z lepjo hišo in gospo-
darskim poslopjem.

Veleposestvo na Spod. Štajerskem

blizu Šentanja, 540 oralov gozdov, njiv, travnikov, 30 poslopij, 2 mlaza in ena
žaga, dva lastna lova.

Pojasnila podaja pisarna dr. Frana Poška v Ljubljani,

Starl trg štov. 30.

Loskova in tik „Novosno tiskarna.“